

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-5-48 (Menfi Tespit/Muafiyet)
Karar Sayısı : 18-31/532-262
Karar Tarihi : 12.09.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN,
Ahmet ALGAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER: Cihan BİLAÇLI, A. Ogün KARAGÜLLE, A. Özge HİMMETOĞLU

C. BİLDİRİMDE

BULUNANLAR : - Türkiye Futbol Federasyonu
Temsilcisi: Av. Mustafa ŞIVGIN
Büyükdere Cad. No:157/11 Zincirlikuyu 34394 Şişli/İstanbul
- Aktif Yatırım Bankası A.Ş.
Büyükdere Cad. No:163 Zincirlikuyu 34394 Şişli/İstanbul

D. BAŞVURUDA

BULUNANLAR : - Fatih ATLAY
Temsilcisi: Av. Dinçer TOMRUK
Dr. Sadık Ahmet Cad. Evke Trade Tower No:19/19
Osmangazi/Bursa
- Ayberk AKGÜL
Siyavuşpaşa Cad. Şakayık Sok. Mutlu Apt. No:9 Daire:21
Bahçelievler/İstanbul
- Emre Can ATALAY
Süleyman Şah Mah. Şura Sok. No:4/11 Meram/Konya

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Türkiye Futbol Federasyonu ile Aktif Yatırım Bankası A.Ş. arasında akdedilen Finansal Kuruluş Sözleşmesi, Türkiye Futbol Federasyonu ile E-Kent Teknoloji ve Ödeme Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. - Netaş Telekomünikasyon A.Ş. Konsorsiyumu arasında akdedilen Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi ve Aktif Yatırım Bankası A.Ş. ile futbol kulüpleri arasında akdedilen Bilet Satışlarına Aracılık Hizmetleri Sözleşmelerine menfi tespit/muafiyet verilmesi talebinin ve Passolig sistemine ilişkin şikayetlerin değerlendirilmesi.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 01.08.2017 tarihinde giren 5539 ve 5541 sayılı başvurular üzerine hazırlanan 04.09.2018 tarih ve 2014-5-48/MM sayılı Rapor görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) Diğer taraftan konuya ilişkin 23.05.2017 tarih ve 3593 ve 3598 sayılar ile sırasıyla Ayberk AKGÜL ve Emre Can ATALAY ve 01.06.2017 tarih ve 3860 sayı ile Fatih ATLAY tarafından birbiriyle tamamen aynı içerikli üç şikayet başvurusu yapılmıştır.
- (4) **G. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;
- Passolig sisteminin iktisadi faaliyet yaratan kısmını oluşturan Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) ve Aktif Yatırım Bankası A.Ş. (AKTİFBANK) arasında imzalanan "Finansal Kuruluş Sözleşmesi" ile futbol kulüpleri ve AKTİFBANK arasında imzalanan "Bilet Satışlarına Aracılık Sözleşmeleri"ne 4054 sayılı Rekabetin Korunması

Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılması nedeniyle 2023-2024 futbol sezonu bitimine kadar bireysel muafiyet tanınabileceği,

- TFF ile E-Kent Teknoloji ve Ödeme Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. ile Netaş Telekomünikasyon A.Ş. Konsorsiyumu (E-KENT/NETAŞ) arasında imzalanan "Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi"nin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilebilecek rekabeti kısıtlayıcı etkiler taşımaması nedeniyle, Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi alabileceği,
- AKTİFBANK'ın ilgili sözleşmeler çerçevesindeki uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediği, dolayısıyla teşebbüs hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı

sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Konu

- (5) TFF, AKTİFBANK ve Passolig uygulaması ile ilişkili olabilecek diğer teşebbüsler hakkında yürütülen önaraştırma sonunda Rekabet Kurulunun (Kurul) 26.11.2014 tarih ve 14-46/834-375 sayılı *Passolig* kararıyla¹;
- TFF, AKTİFBANK ve E-KENT/NETAŞ arasında yapılan sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğuna,
  - Bununla birlikte 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca yapılan değerlendirmede, TFF ile AKTİFBANK ve E-KENT/NETAŞ arasındaki ilgili sözleşmeler ile AKTİFBANK ile kulüpler arasında imzalanan Bilet Satışlarına Aracılık Sözleşmeleri'ne 2016-2017 futbol sezonu bitimine kadar bireysel muafiyet tanınmasına ve bu sürenin bitiminde bahse konu sözleşmelerin tekrar değerlendirilmesine,
  - AKTİFBANK'ın ilgili sözleşmeler çerçevesindeki uygulamalarının 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediğine
- karar verilmiştir.
- (6) 2016-2017 futbol sezonunun bitmesinin akabinde TFF ve AKTİFBANK tarafından yapılan Menfi Tespit/Muafiyet başvurusu Kurum kayıtlarına 01.08.2017 tarihinde intikal etmiştir.
- (7) Yukarıda yer verilen ve Kurul tarafından tanınan muafiyet süresinin bitmesinin ardından, 23.05.2017 ve 01.06.2017 tarihlerinde birbiriyle tamamen aynı içerikli üç başvuru yapılmıştır. Yapılan başvurularda özetle;
- 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun (5894 sayılı Kanun) ve 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun'da (6222 sayılı Kanun), kulüplere ait bilet pazarlama hak ve yükümlülüğü ile buna dair sistem kurulmasının TFF tarafından merkezi bir sistemle pazarlanması yönünde bir düzenleme bulunmadığı,
  - Profesyonel futbol kulüplerinin ekonomik olarak mutlak korunmaya (vesayete) muhtaç durumda olmadıkları,
  - Finansal Kuruluş Sözleşmesi'nde bankaya verilen taahhüt ve garantiler ile pazarın başka teşebbüslere kapatıldığı,

¹ İlerleyen bölümlerde karara detaylı şekilde yer verilmiştir.

- TFF tarafından sistemin 10 yıl/sezon süre ile rekabet ihlali teşkil edecek şekilde yapılandırıldığı, bu durumda ekonomik ve bilet organizasyonu anlamında AKTİFBANK'a bağlanan kulüplerin bilet fiyatlarını belirlemelerinin hiçbir anlam ifade etmediği,
- Sözleşmedeki bazı hükümlerin, hem Kurul'un önceki kararıyla yeni bir pazar olarak tanımlanan e-bilet pazarında hem de futbol müsabaka biletlerine aracılık hizmetleri pazarında rekabeti ortadan kaldırdığı,
- AKTİFBANK ile futbol kulüpleri arasında akdedilen Bilet Satışına Aracılık Sözleşmeleri'nde yer alan hüküm ile taraflar arasındaki aracılık hizmetinin devamının kulübün Passolig sistemine dahil olmasına ve bu sistemden çıkmaması ön koşuluna bağlandığı, aynı Sözleşme'de yer alan bir başka hüküm ile TFF ve AKTİFBANK arasında akdedilen Finansal Kuruluş Sözleşmesi'nin birbirine bağlandığı, bu çerçevede kulüplerin isterlerse bu sisteme girmeyebileceklerine, kendilerinin sistem kurabileceklerine ilişkin açıklamaların bahsedilen bağlayıcı hükümler karşısında dayanaksız hale geldiği, özetle AKTİFBANK ile futbol kulüpleri arasında akdedilen sözleşmelerde yer alan ön şartlar, beş yıl ve 10 yıl şeklindeki münhasırlık süreleri ve bir başka sözleşme ile bağlama uygulamasının 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerine aykırı olduğu, Kurul'un önceki incelemesinde bu hususların gözetilmediği, e-bilet pazarındaki koşulların bu pazar için de geçerli olduğu şeklinde bir değerlendirme yapıldığı,
- İhale ve TFF ile yapılan sözleşmeyle e-bilet pazarında hâkim duruma gelen teşebbüsün, diğer bir pazar olan futbol müsabaka biletlerine erişim pazarında da fiili münhasırlık yarattığı,
- Kurul'un 09.08.2012 tarih ve 12-41/1159-376 sayılı Biletix kararında; Biletix ile kulüpler arasında yapılan sözleşmelerin ve kulüplere verilen avansların (bir yıllık) sözleşme sürelerini uzatma koşuluna bağlanmasının 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu, ilgili firma tarafından yapılan yatırımların pazarlara giriş için gerekli operasyonel maliyetlerin bir parçası olduğu, müşteriye özgü ya da ilişkiye özgü yatırımlar olmadığı, basketbol müsabakaları biletlerinin satışına aracılık hizmetleri sağlanmasında BİLETİX tarafından akdedilen bir yıldan uzun süreli münhasırlık içeren sözleşmelerin malların üretim ve dağıtımını ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmeler ya da ekonomik veya teknik gelişme sağlamadığının tespit edildiği, Kurul'un Passolig uygulamasına ilişkin olarak aldığı kararda ise Biletix kararındaki rekabete aykırı uygulamalara ve münhasırlık koşullarının oluşmadığına dair tespitlerinin tam aksi yönde karar verdiği,
- Passolig ve bilet aracılık hizmetleri ile başlayan hâkim durumun, başka ürün ve hizmetlere bağlama yaparak rekabet ihlali yarattığı,
- TFF tarafından, 6222 sayılı Kanun'da yer almayan bir şekilde merkezi pazarlamayla, Federasyon'a (%4,7), kulüplere (%42,3) ve AKTİFBANK'a (%53) gelir sağlaması amacıyla, rekabet ihlali içeren ve tüketiciyi sömüren etkilerin doğduğu bir sistem kurulduğu,
- Kulüplerin, TFF tarafından kendi adlarına yapılan merkezi pazarlama sonucunda seyirci ve hasılat kaybı yaşadıkları, futbol müsabaka biletlerine erişim ve buna ilişkin sistemin işleyişinin daha da zorlaştığı, kötü tezahürat ve benzeri tribün olaylarının devam ettiği, tribün kapatma ve kulüplere verilen para cezalarının azalmadığı, ihlali gerçekleştiren kişilerin tespitinin sağlanması ve suç ve cezanın kişiselleştirilmesine yönelik hiçbir gelişmenin sağlanmadığı, işitme ve konuşma engelli taraftarlara çirkin

tezahürattan ceza verilmesi gibi örneklerin yaşandığı, uygulamada karaborsa bilete erişimin kolaylaştığı, spor alanlarında ve dışında yaşanan şiddet olaylarının azalmadığı, uygulamanın resmi internet sayfasında güvenlik açığı olduğu, kullanıcıların kişisel bilgilerinin paylaşıldığı,

- Uygulamanın tüketiciye yansıyan bir maliyet avantajı sağlamadığı, aksine tüketicinin ek maliyetler ile karşılaştığı, muafiyet için aranan bir diğer şart olan ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması şartının da gerçekleşmediği, bunlara ilaveten münhasır çalışmaya neden ihtiyaç duyulduğunun açıklanamadığı, on yıllık sözleşme süresi ve münhasırlığın pazar kapama etkisi yarattığı,
- Bursaspor Kulübü tarafından TFF'ye 16.03.2016 tarihinde bir yazı gönderildiği, 2016-2017 sezonunda Passolig sistemi içerisinde yer almayıp e-bilet uygulamasına kendi kuracakları sistem ile devam edeceklerinin ifade edildiği, TFF tarafından Bursaspor'a gönderilen 22.03.2016 tarihli yazıda bilet satışının tamamının yerel uygulama ile yapılmasının mümkün olmadığı, merkezi bilet ve kart satışının devam etmek zorunda olduğu, bu nedenle Bursaspor'un talebinin kabul edilemeyeceğinin ifade edildiği,
- Futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarını yeniden yapılandıran Passolig uygulamasının, TFF tarafından kapatılmış bir pazar olarak yapılandırıldığı, bu uygulamanın teknik ve finansal yapısının aynı şirketler grubuna ihale edilmesinin, ilgili teşebbüs AKTİFBANK'ın hâkim durumunu kötüye kullanan uygulamalarının ve AKTİFBANK ile futbol kulüpleri arasında yapılan münhasırlık şartı içeren uzun süreli sözleşmelerin pazar yapısında ve tüketici refahında önemli kayıplara neden olduğu,
- Bu nedenlerle, Passolig sistemine Kurul tarafından tanınan bireysel muafiyetin uzatılmamasına ve sistemdeki rekabet ihlallerinin giderilmesine karar verilmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

H.2. Yapılan İnceleme ve Tespitler

H.2.1. Taraflar Hakkında Bilgi

H.2.1.1. Türkiye Futbol Federasyonu (TFF)

- (8) TFF, 17.06.1992 tarihli ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile kurulmuş olup, özel hukuk hükümlerine tabi özerk bir kuruluştur. 3813 sayılı Kanun, 05.05.2009 tarihli ve 5894 sayılı aynı isimli Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5894 sayılı Kanun uyarınca TFF, Türkiye'deki her türlü futbol faaliyetini yürütmek, düzenlemek ve denetlemekle yetkili kılınmıştır.

H.2.1.2. Aktif Yatırım Bankası A.Ş. (AKTİFBANK)

- (9) AKTİFBANK, 1999 yılında Çalık Holding bünyesinde kurulmuş ve 2007 yılında yeniden yapılandırılma sürecine girmiş olan özel sermayeli bir yatırım bankasıdır. AKTİFBANK, temel olarak; perakende bankacılık, yatırım bankacılığı ve şehir bankacılığı alanlarında faaliyet göstermektedir.

H.2.1.3. E-Kent Teknoloji ve Ödeme Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. – Netaş Telekomünikasyon A.Ş. Konsorsiyumu (E-KENT/NETAŞ)²

- (10) E-Kent Teknoloji ve Ödeme Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. (E-KENT) ile Netaş

² E-KENT/NETAŞ bu dosya kapsamında muafiyet değerlendirmesinin tarafı değilse de Passolig sisteminin anlaşılması açısından ayrıca yer verilmiştir.

Telekomünikasyon A.Ş. (NETAŞ) arasında sırasıyla %60 ve %40 ortaklık payları ile kurulan konsorsiyum (E-KENT/NETAŞ) 6222 sayılı Kanun kapsamında kurulan e-bilet uygulaması çerçevesinde düzenlenen sistem entegratörü ihalesini kazanarak e-bilet sistemi ile ilgili olarak gerekli yazılım, altyapı, statlara kurulacak turnike ve kamera sistemlerinin geliştirilmesi faaliyetini yürütmektedir.

- (11) E-KENT, ilk olarak AKTİFBANK altında, sonra ise Çalık Grup altında konsolide edilmiştir. E-KENT üzerinde, Çalık Holding ve bağlı ortaklıklarının doğrudan sahiplik oranı %100, etkin sahiplik oranı %99,86 olarak belirtilmektedir. NETAŞ'ın hisselerinin %36,95'i Borsa İstanbul'da (BIST) işlem görmekte, ortakları arasında, %48,05 payla ZTE Cooperatief U.A. ve %15 payla Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı yer almaktadır.
- (12) Yapılan muafiyet başvurusunda E-KENT'in faaliyet alanı, ödeme ve ücret toplama sistemlerinin şehir kartı, akıllı kart, akıllı bilet, manyetik bilet de dahil olmak üzere sistem bileşenlerinin ve yazılımlarının tasarlanması olarak belirtilmiştir. NETAŞ'ın faaliyet alanı ise merkezi iletişim santral donanımları ile sayısal veya analog telefon-telgraf santrallerinin ve ağ geçitleri, köprüleri, yönlendiricileri gibi veri iletim donanımlarının imalatı olarak ifade edilmiştir.

H.2.2. 26.11.2014 tarih ve 14-46/834-375 sayılı Passolig Kararı

- (13) Söz konusu karara dayanak teşkil eden önaraştırmanın konusunu futbol müsabakalarında Passolig adı altında gerçekleştirilen e-kart ve e-bilet uygulaması ile AKTİFBANK'ın TFF ile yaptığı sözleşmeler ile münhasır hizmet sağlayıcı konumuna getirildiği, elde ettiği söz konusu konumunu bağlama ve ayrımcılık gibi uygulamalarla kötüye kullandığı hususlarına ilişkin iddialar oluşturmaktadır.
- (14) Dosya kapsamında ilgili ürün pazarları "futbol müsabaka biletlerinin satışında kullanılacak elektronik kart", "bankacılık hizmetleri pazarı" ve "futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye" olarak belirlenmiştir. E-kart uygulamasının kurulumu ve işletilmesine ilişkin olarak AKTİFBANK ile yapılan sözleşme ve sonrasında gerçekleştirilen uygulama çerçevesinde, TFF'nin bir ekonomik faaliyet içerisinde bulunduğu ve 4054 sayılı Kanun anlamında teşebbüs niteliğini haiz olduğu değerlendirilmiştir. Kararda ilgili faaliyetlerin yerine getirilebilmesi için gerekli altyapının kurulması ve finansal kaynak bulunması için TFF tarafından ihaleye çıkılarak ihaleleri kazanan taraflar ile münhasır sözleşmeler imzalandığı, söz konusu sözleşmelerin, elektronik kart satış platformları pazarında ve bankacılık pazarlarında doğrudan etki edebilecek nitelikte olduğu değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, futbol müsabaka biletlerinin elektronik olarak satışı için kurulan sistem çerçevesinde, TFF ile E-KENT/NETAŞ arasında imzalanan "Sistem Entegratörlüğü" ve TFF ile AKTİFBANK arasında imzalanan "Finansal Kuruluş" sözleşmeleri incelenmiştir.
- (15) Kararda, Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi'nin, kanun tarafından getirilen sistemin uygulamaya konulabilmesi için gereken teknik altyapının kurulmasına ilişkin bir sözleşme olması sebebiyle TFF açısından bir hizmet alımı sözleşmesi niteliğinde olduğu ve bu anlamda 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığı ifade edilmektedir. Bununla birlikte TFF ile AKTİFBANK arasında akdedilen Finansal Kuruluş Sözleşmesi'nin gelir getirici nitelikte ekonomik bir faaliyet olduğu ve yeni bir pazar oluşturduğu, ayrıca sözleşme ile AKTİFBANK'a 10 yıl boyunca e-kart pazarında münhasıran faaliyet gösterme imkânı tanındığı ve bu süre boyunca başka herhangi bir teşebbüsün pazara girişinin söz konusu olamayacağı, böylece bir teşebbüs lehine 10 yıl boyunca münhasır bir hak tesis eden bu sözleşmenin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğu belirtilmiştir.

- (16) Akabinde 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan koşullar çerçevesinde bireysel muafiyet değerlendirmesi yapılmıştır. Biletleme hizmetlerinin daha güvenli sunulmasının sağlanması, stadyumlara güvenlik önlemlerinin kurulması, hizmetin tek sağlayıcıdan temin edilmesinin maliyet avantajları yaratacağı ve bunun tüketiciye yansıtılabileceği, karaborsacılık faaliyetlerinin önüne geçilmesi, birden fazla sağlayıcı olmasının ek işlem maliyetleri yaratacağı ve sistemin işlerliğini engelleyebileceği hususları göz önünde bulundurularak anılan maddede sayılan ilk iki şartın sağlandığı belirtilmiştir.
- (17) Bununla birlikte, ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması ve rekabetin ilk iki bentteki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması şartlarına yönelik olarak sözleşmelerdeki on yıllık sürenin ve yapılan yatırımların geri dönüşlerinin tartışılmasının gerekli olduğu ifade edilmiştir. Ancak bunun için henüz tam anlamıyla işlemeye başlamamış olan pazar uygulamalarından hareketle bir sonuca ulaşılmamasının mümkün olmadığı, pazarın yapısının ve büyüklüğünün ortaya çıkması ve sistemin rekabet üzerindeki etkilerinin ölçülebilmesi için yeterli bilgi ve bulgunun olmadığı, bu nedenle uygulamanın en azından "üç futbol sezonu" boyunca gerçekleşmesinin beklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.
- (18) Kararda ayrıca, e-kart ve e-bilet uygulamalarının "futbol biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı"na da etki ettiği, yeni düzenlemede bilet satışlarının e-kart sistemi üzerinden ve e-bilet merkezi sistemi kullanılarak yapılmasının öngörüldüğü, merkezi elektronik bilet satışına konu olan ve Passolig kartları üzerine elektronik olarak yüklenen biletlerin mülkiyetinin futbol kulüplerine ait olduğu ve bilet fiyatlarının kulüplerce belirlendiği, bilet satışlarından elde edilen söz konusu gelirlerin hiçbir kesintiye uğratılmaksızın doğrudan ve tamamen ilgili futbol kulüplerine aktarıldığı ifade edilmiştir. Bu durumda, kural olarak, yasada ifade edilen zorunlulukları karşılamak ve e-bilet sistemine dahil olmak şartıyla, her kulübün kendi biletini satmasını engelleyecek herhangi bir hususun bulunmadığı, benzer şekilde, kulüplerin bilet satışına aracılık hizmeti veren herhangi bir firmayla anlaşma yapmalarının da mümkün olduğu, ayrıca, yasayla getirilen sistemi kurmanın gerektirdiği yüksek maliyetler nedeniyle, kulüplerin, bilet satışına aracılık hizmetini de AKTİFBANK'tan almayı kendi iradeleriyle tercih ettikleri ve bu kapsamda bireysel olarak AKTİFBANK ile bilet satışlarına ilişkin aracılık sözleşmesi imzaladıkları, dosya kapsamındaki biletleme faaliyetinin sadece futbola ilişkin olması sebebiyle rekabetçi endişe doğurma ihtimalinin düşük olduğu, ayrıca ilgili sezonda bilet satışlarında yaşanan düşüş nedeniyle AKTİFBANK'ın bu pazardaki gerçek büyüklüğünü sağlıklı değerlendirmenin imkan dâhilinde olmadığı ifade edilmiştir. Bu hususların yanında kararda futbol kulüplerinin, yüksek maliyetlere katlanmamak için bilet satışı konusunda AKTİFBANK ile sözleşme yapmayı tercih ettikleri belirtilmekle birlikte bu tercihin hiç şüphesiz, AKTİFBANK'ın e-kart sistemini işletme konusunda sözleşme ile yetkili kılınmasının doğal bir sonucu olarak ortaya çıktığı belirtilmiştir. İleride e-kart sisteminin uygulayıcısının değişmesi durumunda futbol kulüplerinin bilet satışına aracılık sözleşmesi yapmayı tercih edecekleri teşebbüsün de değişebileceği, birbiriyle doğrudan bağlantılı olan bu durum nedeniyle, sistemin bir bütün olarak ele alınabilmesi açısından, e-kart uygulamasının ne şekilde yaygınlaşacağına ilişkin bekleme süresinin bu pazar açısından da geçerli olması gerektiği, değerlendirmenin aynı sürenin sonunda yapılmasının sağlıklı olacağı ifade edilmiştir.
- (19) Kararda yapılan inceleme neticesinde, AKTİFBANK'ın e-bilet alınabilmesi için gerekli olan kartların basımı ve e-biletlerin oluşturularak söz konusu kartlara yüklenmesi faaliyetini münhasıran gerçekleştirdiği, TFF ile AKTİFBANK arasında imzalanan sözleşme ile TFF'nin sözleşme konusu ile aynı konuda başka ihale açmamayı, başka

finansal kuruluşlar ile aynı konuda ticari ilişkiye girmemeyi taahhüt ettiği, sözleşme süresi boyunca AKTİFBANK'ın e-kartlarının ve e-biletlerin satışı konusunda tek başına yetkilendirildiği anlaşılmış ve bu hususlardan hareketle AKTİFBANK'ın müsabaka biletlerinin satışında kullanılacak elektronik kartlar ve futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarında hâkim durumda olduğu değerlendirilmiştir.

- (20) AKTİFBANK'ın hâkim durumunu kötüye kullandığına ilişkin iddialar ayrımcılık ve bağlama çerçevesinde değerlendirilmiştir. Başvuruda, UEFA maçlarının e-bilet sistemine tabi olmamasına rağmen, 12.09.2014 tarihinde gerçekleşen bir UEFA organizasyonu olan Şampiyonlar Ligi çerçevesinde gerçekleşen bir müsabakada bilet satışlarında Passolig sahiplerine 10 TL'lik indirim yapıldığı ve bunun bir ayrımcılık uygulaması olduğu iddia edilmiştir. Yapılan değerlendirme neticesinde bilet fiyat farklılıklarının, her ne amaçla yapılmış olursa olsun, tamamen kulüplerce belirlenip onların tercihleri neticesinde oluştuğu, AKTİFBANK'ın fiyat belirlemede herhangi bir rolü olmaması sebebiyle bilet satışlarında eşit alıcılara farklı şartlar uygulamak suretiyle hâkim durumunu kötüye kullanmasının mümkün olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (21) Kararda incelenen bir diğer iddia, elektronik kartların kredi kartı ve banka kartı özelliği taşıdığı, böylece elektronik kart satın almak isteyen tüketicilere aynı zamanda kredi kartı veya banka kartı tanımlandığı ve banka müşterisi yapıldığı, dolayısıyla AKTİFBANK'ın Passolig kartı ile banka ve kredi kartlarını birbirine bağlamak suretiyle satışa sunarak hâkim durumunu kötüye kullandığına ilişkindir. Yapılan değerlendirme neticesinde, AKTİFBANK'ın birbirinden ayrı ürünler olan Passolig elektronik kartları ile banka kart ve kredi kartlarını bağlayarak bir arada müşterilere sunmakla birlikte elektronik kartların ayrı olarak da satın alınabildiği tespit edilmiş, müşterilerin ürünleri bir arada satın almak konusunda zorlanmadığı ve uygulamanın niteliği, kapsamı ve bankacılık pazarının özellikleri dikkate alındığında AKTİFBANK'ın elektronik kartları tek başına ve aynı zamanda dileyen müşteriler bakımından kredi kartı veya banka kartı ile birlikte sunmasının, bankacılık hizmetleri pazarının rakiplere kapanmasına yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.
- (22) Anılan kararda sonuç olarak, dosya konusuna ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığına; TFF ile AKTİFBANK ve AKTİFBANK ile kulüpler arasında imzalanan ilgili sözleşmelere 2016-2017 futbol sezonu bitimine kadar bireysel muafiyet tanınmasına ve bu sürenin bitiminde bahse konu sözleşmelerin tekrar değerlendirilmesine karar verilmiştir.
- (23) Söz konusu *Passolig* kararı dava konusu olmuş ve Ankara 13. İdare Mahkemesinin 21.04.2016 tarih ve E:2015/965, K:2016/1251 sayılı kararıyla, Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır³.

H.2.3. Sektöre Yönelik İlgili Mevzuat

- (24) Kamuoyunda *Passolig* adıyla bilinen e-kart ve e-bilet uygulamalarının kaynağını spor müsabakaları öncesinde, esnasında ve sonrasında spor alanları ile bu alanların çevresinde şiddet ve düzensizliğin önlenmesi amacıyla 2011 yılında çıkarılan 6222 sayılı Kanun oluşturmaktadır.
- (25) 6222 sayılı Kanun'un 5. maddesinin dördüncü fıkrasında, spor müsabakalarının yapıldığı alanlara girişi sağlayacak biletlerin elektronik sistem üzerinden oluşturulacağı, bilet almak isteyen kişiler ile ilgili olarak üzerinde kişinin adının, soyadının, kimlik numarasının ve fotoğrafının bulunduğu elektronik kart oluşturulacağı, bilet satışlarının kişilere özgü elektronik kartlar üzerinden yapılabileceği ve kişilerin müsabakalara ancak

³ Karar davacı tarafından temyiz edilmiş olup, temyiz aşaması devam etmektedir.

adına düzenlenen elektronik kart ile girebileceği hususları hüküm altına alınmaktadır⁴. İlgili fıkrada spor müsabakasına izleyici olarak girecek kişilerin kontrolünü ev sahibi kulübün yapmakla yükümlü olduğu, bu yükümlülüğün ev sahibi olmayan müsabakalarda, müsabakaya katılan her iki kulüp, milli müsabakalarda ise ilgili federasyon tarafından yerine getirileceği düzenlenmektedir. Dolayısıyla futbol müsabaka bilet satışlarının yapılabilmesi kanunen belirli nitelikleri haiz bir elektronik kartın sahipliğine bağlanmıştır.

- (26) Spor alanlarında; güvenliğin sağlanması ve anılan Kanun'a aykırı davranışların tespiti amacıyla, gerekli teknik donanımların kurulacağı, kameralar ve benzeri teknik donanımların yerleştirilecekleri yerler ve sayıların il veya ilçe spor güvenlik kurulları tarafından belirleneceği söz konusu Kanun'un 5. maddesinin beşinci fıkrasında yer almaktadır. Yine aynı maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarındaki sistemle ilgili teknik donanımları kendi kullanımındaki spor alanlarında kurmakla, futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde bulunan kulüpler yükümlü kılınmıştır.
- (27) 6222 sayılı Kanun ve bu Kanun'un uygulanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlendiği "Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" (Yönetmelik) hükümlerine genel hatları ile bakıldığında, merkezi biletleme sisteminin kurulması görevi ve sorumluluğu ilgili federasyonlara, anılan sistemin uygulanması için gerekli teknik donanımların kendi kullanım alanlarında kurulması, müsabakalara girişi sağlayacak biletlerin merkezi sistem üzerinden oluşturulması, bilet satın almak isteyen kişilere Kanun ve Yönetmelik'te sayılan özelliklere sahip elektronik kart oluşturulması ile bilet satışlarının kişilere özgü elektronik kart üzerinden yapılması görev ve sorumluluğu ise ilgili spor kulüplerine yüklenmiştir. Anılan Kanun'un 5. maddesine göre ilgili federasyonlar elektronik kart ile elektronik kart kapsamında gerçekleştirilecek biletlerin merkezi satışından sorumlu olmakla birlikte bu kapsamda satış gerçekleştirilecek biletlerin basım, satış ve dağıtımına ilişkin yerel uygulamalar⁵, federasyonun kurduğu merkezi sistem ile uyumlu çalışacak şekilde, kulüpler tarafından gerçekleştirilebilecektir. Yönetmelik'e göre biletsiz seyirci girişini engellemekle sorumlu tutulan kulüplere, ilgili Kanun'un biletlemeye ilişkin hükümlerine uyulmadığı takdirde, Kanun'un 21. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmaktadır.
- (28) Söz konusu yasal çerçeveden, e-bilet uygulamasına ilişkin olarak hem TFF'ye hem de spor kulüplerine bir takım yükümlülükler getirildiği anlaşılmaktadır. Bu kapsamda müsabakalara girişi sağlayacak elektronik biletlerin ad, soyad, resim ve vatandaşlık numarası gibi bilgileri içermesi gerektiği ve bu kartların özel olarak tasarlanmış elektronik bir kart olarak düzenleneceği ve bilet alımları bakımından ön şart olacağı anlaşılmaktadır. Kanunen, spor sahalarına girişler ilgili kartların hamilleri ile sınırlandırılmıştır. Kanuna dayanılarak çıkarılan Yönetmelik ile de ilgili kartların oluşturulması, bilet satışlarının bu kartlar üzerinden yapılması ve müsabaka girişlerinin bu kartlarla yapılmasının sağlanması ile tüm bu hususlara ilişkin olarak kurulacak sistemlerin giderlerinin karşılanması görevi spor kulüplerine verilmiştir. Kanun söz konusu kimlik bilgileri kullanılarak merkezi bir veri tabanı oluşturulması görevini, merkezi bilet satışı yetkisini ve ilgili kontrol ve denetim hakkını ise TFF'ye vermiştir. Biletlerin

⁴ 6222 sayılı Kanun'un 6. maddesinde futbol dalında en üst lig ile bir altındaki ligde bulunan kulüplerin, dördüncü ve beşinci fıkralardaki sistemle ilgili teknik donanımları kendi kullanımındaki spor alanlarında kurmakla yükümlü oldukları, elektronik karta ilişkin hükümler hariç olmak üzere aynı yükümlülüklerin basketbol, voleybol ve hentbol dallarındaki en üst ligde bulunan kulüplerin kendi kullanımındaki spor alanları bakımından da geçerli olduğu düzenlenmiştir.

⁵ TFF'de yapılan yerinde inceleme ve görüşmede yetkililer tarafından yerel uygulamalarının, kulüplerin üyeleri için genel bilet satışından özel bir kontenjan ayırmasını ifade ettiği belirtilmiştir.

elektronik kart kapsamında basımı, satışı ve dağıtımına ilişkin yerel uygulamalar kulüpler tarafından, biletlerin merkezi satışları ise TFF tarafından gerçekleştirilecek şekilde düzenlenmiştir. Bununla birlikte, merkezi pazarlama ve satıştan elde edilecek gelirlerin de kulüplere ait olduğu belirtilmiştir. Kanun ile ayrıca, stadyum içi geçiş sistemleri, kapalı devre kamera sistemleri ve bilgi işlem altyapısı ile kontrol odalarının kurulumu, stadyum giriş ve çıkışlarının merkezi olarak denetimi ve kontrolü ile TFF tarafından oluşturulacak merkezi taraftar veri tabanının Maliye ve İçişleri Bakanlıkları ile entegre edilmesi gibi gereklilikler doğmuştur.

- (29) Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, kulüpler kendilerine ait yasal sorumluluğun yerine getirilebilmesi için TFF'ye muvafakatname vermiş, akabinde TFF tarafından merkezi e-bilet projesi geliştirilmiş ve sponsorluk modeline dayalı iki aşamalı bir proje ortaya çıkmıştır. Söz konusu aşamaların gerçekleştirilebilmesi için TFF tarafından ihale yoluna gidilmiştir.

H.2.4. Hâlihazırda Uygulanmakta Olan E-Bilet Sistemine İlişkin Bilgi

- (30) 6222 sayılı Kanun kapsamında, en üst iki futbol ligi olan Süper Toto Süper Lig ve PTT 1. Lig müsabakalarının biletlerinin elektronik bir sistem üzerinden merkezi olarak satışının gerçekleştirilmesi yükümlülüğü TFF'ye verilmiştir. Ayrıca, yine anılan Kanun uyarınca, stadyumlarda sistemle ilgili teknik donanımın kurulması ile kamera ve anons sisteminin yönetildiği kontrol odalarının oluşturulması ve turnikelerin yerleştirilmesi gibi altyapı yatırımlarının yapılması ile ilgili yükümlülükler ise spor kulüplerine yüklenmiştir. Bu noktada, kulüplere yüklenen sorumlulukların kulüplerin mali yapısını zorlayacak olmasından hareketle; TFF hem kendi yükümlülüklerini hem de spor kulüplerinin ilgili Kanun'dan doğan yükümlülüklerini yerine getirmek adına merkezi bir elektronik biletleme sistemi oluşturulmasına karar vermiştir. Bu kapsamda gerçekleştirilen iki farklı ihale ile elektronik bilet/elektronik kart sisteminin sistem entegratörü olarak E-KENT/NETAŞ ve sponsoru olarak ise AKTİFBANK faaliyet göstermektedir.
- (31) Sistem entegratörü olan E-KENT/NETAŞ; söz konusu elektronik biletleme sistemi ve merkezi olarak tutulacak taraftar veritabanına ilişkin gerekli yazılımların yanı sıra stadyumlara elektronik bilet/elektronik kart ile girişi sağlayacak geçiş kontrol ve turnike sistemlerinin oluşturulması, stadyumlardaki kamera sistemleri ve kontrol odalarının kurulması işlemlerini de kapsayan altyapı yatırımlarını gerçekleştirmektedir.
- (32) TFF, merkezi olarak bilet satışının gerçekleştirilmesinin yanında stadyumlarda alınacak güvenlik tedbirlerine ilişkin altyapının oluşturulmasına yönelik hizmetlerin de ilgili konsorsiyumdan satın alınması nedeniyle bir finansman ihtiyacı içine girmiştir. Bu nedenle gerçekleştirilen ikinci ihale olan finansal kuruluş ihalesi sonucunda AKTİFBANK sistemin finansal sponsoru ve elektronik kartın basım ve dağıtımına aracılık eden teşebbüs haline gelmiştir.
- (33) Elektronik biletlerin merkezi olarak satışı veya Passolig sisteminde futbol müsabakalarına bilet almak isteyen taraflar, şahısları adına oluşturulmuş olan Passolig kartlarını, AKTİFBANK'ın internet sitesi, şubesi veya anlaşmalı noktalarından satın alabilmektedir. En üst iki futbol ligindeki müsabakalara bilet alınabilmesi ve ilgili stadyumlara giriş yapılabilmesi Passolig kartına sahip olunmasını gerektirmektedir. Söz konusu karta sahip olmayan tarafların turnikelerden stada girişi mümkün değildir. Tüketiciler; banka kartı, kredi kartı veya ön ödemeli kartlardan birini tercih edebilmektedir. Üç kart tipinin de e-bilet kullanım ücreti aynı olup 22,12TL'dir⁶. Kredi

⁶ Bazı kulüpler kart bedellerinin daha yüksek belirlenmesini talep edebilmektedir. Bu kulüplere ait Passolig kartları için tahsil edilen ve 22,12TL'yi aşan bedeller doğrudan ve tamamen ilgili kulüplere aktarılmaktadır.

kartı veya banka kartı için ayrı bir ücret alınmamaktadır. Tüketiciler, satın aldıkları Passolig kartlarına nakit yükleyerek bilet satın alma işlemi yapabilmekte ve alınan e-bilet ile ancak biletin elektronik olarak yüklü olduğu Passolig kartının sahibi stadyuma giriş yapabilmektedir. Fakat sistem, taraftarın söz konusu müsabakaya gitmekten vazgeçmesi durumunda satın alınan e-bileti, elektronik olarak bir başka Passolig kart sahibine aktarmalarına imkân tanımaktadır. Passolig kartları her bir futbol kulübü özelinde ihraç edilmekle birlikte tarafların bir tane Passolig karta sahip olmaları durumunda e-biletin uygulandığı liglerdeki tüm müsabakalara bilet satın almaları ve ilgili maçın oynandığı stadyuma giriş yapmaları mümkün olmaktadır. Passolig kartlarının kulüp bazında ihraç edilmesi sadece gelir havuzundan kulüplere aktarılabilecek payların tespit edilebilmesi bakımından önem arz etmektedir.

- (34) Merkezi e-bilet satışına konu olan ve Passolig kartları üzerine elektronik olarak yüklenen biletlerin fiyatları tamamen futbol kulüpleri tarafından belirlenmektedir. Bilet satışlarından elde edilen söz konusu gelirler hiçbir kesintiye uğratılmaksızın doğrudan ve tamamen ilgili futbol kulüplerine aktarılmaktadır. Futbol kulüpleri, belirli bir maç için satışa çıkacak olan biletlerin bir kısmını, AKTİFBANK kanalı dışında, kendi özel satışları için ayırabilmekte olup, ayrılan bu biletlerin satışını yapabilmesi ve biletleri satın alan tüketicilerin stadyuma girebilmeleri için yine Passolig karta sahip olmaları gerekmektedir. Bu zorunluluk, elektronik bilet olmaksızın stadyumlara giriş yapılamayacağı hükmünü getiren 6222 sayılı Kanun'dan kaynaklanmaktadır.
- (35) Passolig uygulaması kapsamında elde edilen gelir kalemlerinden hangilerinin havuzda toplanacağını ve toplanan gelirlerin TFF, AKTİFBANK ve spor kulüpleri arasında nasıl dağıtılacağını belirleyen söz konusu sistem, bilet satışlarından elde edilen gelirleri içermemektedir. Kurulu havuz sistemi kapsamında; kredi kartı ve banka kartı özelliği olan Passolig kartlarının kullanımından elde edilen takas komisyon gelirleri, sponsorluk gelirleri, çeşitli reklam gelirleri, finansal kuruluşlara devredilecek elektronik kart lisans gelirleri, mobil uygulama satış gelirleri, mobil operatörlerden, mobil satış, mobil ödeme ve mobil cüzdan lisansları kapsamında elde edilecek gelirler, merkez hesapta ve ön ödemeli elektronik kart hesaplarında belirli bir süre tortuda⁷ birikecek olan tutarların değerlendirilmesinden oluşacak gelirler ile Türkiye genelinde ulaşım kartlarına elektronik kart lisansı verilmesi halinde elde edilecek lisans gelirleri, kurye gelirleri, tüketicilerden alınan e-bilet sistemi kullanım bedeli ile yıllık Passolig kart yenileme bedeli⁸ ve maçın ev sahibi olan kulüpten stadyuma giriş yapan her bir taraftar başına alınan 2 TL'lik turnike geçiş bedelleri havuz hesabına aktarılabilecek kalemler olarak tanımlanmaktadır.
- (36) Oluşturulan sisteme göre yukarıda söz edilen gelirlerin havuza aktarılması sonucunda yılsonunda havuzda biriken mablağın %53'ü AKTİFBANK'a aktarılmaktadır. AKTİFBANK'a aktarılan söz konusu meblağ, bankanın ilgili sistem kapsamındaki hizmetlerinden elde ettiği geliri oluşturmaktadır. Ancak AKTİFBANK'ın söz konusu sistemden beklediği fayda ileleyen dönemlerde Passolig kartlarının yarattığı müşteri

⁷ Kişilerin aktif vadesiz hesabında kalan dönemlik ortalama bakiyeyi ifade etmektedir.

⁸ AKTİFBANK ile TFF arasında akdedilen Finansal Kuruluş sözleşmesinin eki niteliğinde olan, taraflar arasında 14.02.2014 tarihinde akdedilerek yürürlüğe giren Ek Protokolün 1.b. maddesinde elektronik kartlar için e-bilet sistemi yıllık kullanım yenileme bedelinin 15 TL olarak belirlendiği, yıllık artış oranının yıllık ÜFE ve TÜFE ortalaması olduğu düzenlenmiştir.

portföyünü kullanarak bir sadakat programı geliştirmek⁹ ve harcamalardan puan elde edilen bir kredi kartı sistemi oluşturmaktır.

- (37) Havuzda biriken meblağın geriye kalan %47'lik bölümü ise TFF'nin %4,7'lik katkı payı düşüldükten sonra kulüplere dağıtılmaktadır. TFF tarafından, 6222 sayılı Kanun ile spor kulüplerine yüklenen sorumlulukların spor kulüpleri adına yerine getirilmesi için gerçekleştirilen proje belli bir işgücü ve maliyet gerektirmekte ayrıca projenin uygulanması çerçevesinde de TFF belli görevleri ifa etmektedir. Bu nedenle söz konusu katkı payı bir nevi TFF'nin proje çerçevesinde üstlendiği hizmetlerin karşılığını oluşturmakta ve bu suretle gelir elde etmesine yol açmaktadır. Bununla birlikte, spor kulüplerinin yarattığı ticari büyüklükten ve kulüplerin ekonomik değerlerinden kaynaklanan ve havuza aktarılan ilgili gelirler, esas hak sahibinin kendileri olması sebebiyle, yine büyük oranda kulüplere aktarılmaktadır.
- (38) TFF tarafından, kulüplere ait yasal sorumluluğun yerine getirilebilmesi için merkezi e-bilet projesi geliştirilmiş ve sponsorluk modeline dayalı iki aşamalı bir proje ortaya çıkmıştır. Söz konusu aşamaların gerçekleştirilebilmesi için TFF tarafından ihale yoluna gidilmiş olup ilgili ihale sürecine ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmektedir.

H.2.5. TFF Tarafından E-Bilet Uygulaması Kapsamında Yapılan İhalelere İlişkin Süreçler

- (39) 6222 sayılı Kanun uyarınca kulüplere yüklenen sorumlulukların kulüplerin içinde bulunduğu mali koşullar nedeniyle yerine getirilemeyeceğinden hareketle, TFF tarafından sponsorluk modeline dayalı iki aşamalı bir proje geliştirilmiş ve söz konusu merkezi e-bilet projesine ilişkin Niyet Beyanı 11.03.2013 tarihinde yayımlanmıştır.
- (40) Söz konusu Niyet Beyanı'nda ilgili e-bilet uygulamasının dayanağı olan yasal çerçeveye değinilerek gerçekleştirilmek istenen proje hakkında bilgilere yer verilmiştir. Bu kapsamda kurulması gereken merkezi sisteme ilişkin elektronik sistemler ve altyapılarda olması beklenen özellikler detaylı şekilde açıklanmış ve akıllı kartların basımı ve dağıtımı, kartların fiziksel ve elektronik olarak kişiselleştirilmesi, taraftar kayıt işlemleri ile seyirci kartlarının basımı, merkezi taraftar veri tabanının ve maç biletlerinin oluşturulması, stadyum gözetimi ile geçiş kontrolleri, sadakat sistemleri ve e-para gibi faaliyetlerin "Merkezi Sistem Entegratörü" tarafından gerçekleştirileceği ifade edilmiştir. Akabinde ise bu bileşenlerden e-para sisteminin uygulamaya geçirilmesiyle birlikte akıllı kartların basımının "Finansal Kuruluş"a verileceği ve "Finansal Kuruluş"un TFF tarafından ayrı bir tedarik sistemi ile seçileceği ifade edilmiştir. Finansal Kuruluş, Niyet Beyanı'nda e-para sisteminin kuruluşu ve bakımından sorumlu tutulmakta ayrıca stadyumlarda gerekli satış noktaları ve yüklemeye ilgili altyapıyı kurmak ve bakımını yapmakla da görevlendirilmektedir.
- (41) Niyet Beyanı, TFF tarafından, aralarında elektrik-elektronik, bilgisayar-yazılım vb. mühendislik firmaları, teknoloji firmaları, bankalar, mobil operatörler, hâlihazırda faaliyette bulunan e-bilet platformu işletmecileri, elektronik ödeme sistemleri üreticileri, Bankalar Arası Kart Merkezi (BKM) gibi birçok farklı platformda yer alan yerli ve yabancı 138 teşebbüs ve teşebbüs birliğine gönderilmiş ve TFF'nin resmi internet sitesinde yayımlanmıştır. Takiben 17 teşebbüs Niyet Beyanı'na cevap vermiştir. Bununla birlikte bir kısım teşebbüs de beyana olumsuz yönde dönüş yapmışlardır.

⁹ Bu ifadede geçen sadakat programı, Finansal Kuruluş sözleşmesinde tanımlanan sadakat sisteminden farklı olup bankaların kredi kartlarında var olan ve alışverişlerde para yerine kullanılabilen ödül kazandırma özelliğini ifade etmektedir.

- (42) Projenin ilk aşaması olan 28 stadyumda tüm altyapı kurulumlarının gerçekleştirilmesi için 15.07.2013 tarihinde açık eksiltme usulüyle¹⁰ yapılan ihaleye yalnızca, teknik yeterlilik puanını aşan beş teşebbüs katılmış ve ihalenin sonunda en düşük teklifi vererek ihaleyi kazanan E-KENT/NETAŞ, 14.04.2014 tarihinden itibaren başlayacak projenin beş yıl boyunca Merkezi Sistem Entegratörü olma hakkını kazanmıştır.
- (43) Takiben TFF tarafından geliştirilen projenin ikinci aşaması olarak, Niyet Beyanı'nda da açıkça belirtildiği şekilde, projenin finansmanını sağlayabilmek amacıyla sponsorluk teklifleri alınmıştır. Sponsorluk teklifleri kapsamında Finansal Kuruluş olmak amacıyla TFF'ye AKTİFBANK ve PTT (bir mobil operatör ve beş bankanın desteği ile) tarafından iki teklif sunulmuş olup, AKTİFBANK tarafından verilen teklif, PTT tarafından verilene oranla yüksek olduğu için Finansal Kuruluş olma hakkını AKTİFBANK elde etmiştir. Bu kapsamda TFF ile AKTİFBANK arasında 10 yıl geçerli olmak üzere Finansal Kuruluş Sözleşmesi imzalanmıştır.
- (44) TFF tarafından geliştirilen proje kapsamında ihale sonrası imzalanan bildirim konu sözleşmeler aşağıda sırasıyla incelenmiştir.

H.2.6. Passolig Sistemi Çerçevesinde İmzalanan Bildirime Konu Sözleşmeler

- (45) TFF tarafından tasarlanan e-kart ve e-bilet sistemi için tarafları farklı ve birbiriyle bağlantılı olduğu değerlendirilen dört sözleşme imzalanmıştır:
- Mevzuat gereği futbol kulüplerine ait yükümlülüklerin TFF tarafından yerine getirilmesi için her bir futbol kulübü ve TFF arasında akdedilen "Beyan ve Muvafakatname",
  - Futbol müsabakalarına giriş için gerekli olan sistem ve altyapının sağlanması için çıkılan ihale sonucunda TFF ile E-KENT/NETAŞ arasında akdedilen "Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi",
  - Sistem gereği doğan masrafların karşılanması, sponsorluklar, e-kartların satışı gibi birtakım gelirlerin yaratılmasını ve paylaşılmasını öngören sistem için çıkılan ihale sonucunda TFF ile AKTİFBANK arasında akdedilen "Finansal Kuruluş Sözleşmesi",
  - Yukarıda sayılan anlaşmaları tamamlayıcı nitelikte, AKTİFBANK ile her bir futbol kulübü arasında akdedilen ve e-bilet satışlarına aracılık hizmeti alınmasını öngören "Bilet Satışına Aracılık Sözleşmeleri".
- (46) *Passolig* kararında futbol kulüpleri ile TFF arasında akdedilen "Beyan ve Muvafakatname"lere yönelik herhangi bir değerlendirme yapılmazken; analizler diğer üç sözleşme çerçevesinde yapılmıştır. Taraflar da bu üç sözleşmenin kalan süresi için bildirimde bulunmuştur.
- (47) Yukarıda sayılan sözleşmelerin *Passolig* sistemi içerisinde bir bütün olarak ele alınması gerektiği değerlendirilmekle birlikte, aşağıda her bir sözleşmenin içeriğine yer verilmiştir.

H.2.6.1. Futbol Kulüpleri ve TFF Arasında Akdedilen "Beyan ve Muvafakatname"

- (48) Her bir futbol kulübü¹¹ ve TFF arasında akdedilen "Beyan ve Muvafakatname" gereği kulüpler, özetle; 6222 sayılı Kanun'un kulüplere getirdiği yükümlülüklerden Kanun'un 5. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarında belirlenen sistemlerle ilgili teknik

¹⁰ Bu usul, geçerli en düşük fiyat üzerinden en az üç tur yapılan fiyat eksiltme yöntemini ifade etmektedir.

¹¹ (.....) "Beyan ve Muvafakatname"yi, Finansal Kuruluş ile aralarında akdedilen Bilet Satışına Aracılık Hizmetleri Sözleşmesi'ndeki hükümleri saklı tutmak, bu sözleşme kapsamındaki düzenlemeleri değiştiren ve aşan hususları kabul etmeyerek söz konusu sözleşmeden doğan her türlü hakkından vazgeçmemiş sayılmak kaydıyla akdetmiştir.

donanımlar ve bu donanımların bakım ve işletimini kulüp adına TFF'nin yerine getirmesini, Finansal Kuruluş tarafından sağlanan Passolig Kartlar (elektronik kartlar) ile ülke genelinde alışveriş yerleri ve ticari işletmelerde kullanılmak üzere değer katan hizmetleri elektronik kartlara ekleyerek bir merkezi sadakat programı ve merkezi bilet satış sistemi altyapısı oluşturulacağını kabul etmektedir. Bunun yanında, merkezi bilet satış sisteminde müsabaka biletleri alımında ve ödemelerinde sadece bu elektronik kartların kullanılmasını, satın alınan biletlerin sadece bu kartlara tanımlanacağını beyan etmiştir.

- (49) İlgili sözleşmede ayrıca kulüplerin, e-bilet sistemi unsurlarının herhangi birinden çıkması halinde (tüm lig müsabakalarına girişin münhasıran elektronik kartlarla gerçekleştirilmesi, söz konusu müsabaka biletlerinin sadece elektronik kartlar ile satışı ve elektronik kartlara yüklenebilmesi), sistemle ilgili teknik donanımlar ve bu donanımların bakım ve işletimi için TFF tarafından yapılan masrafların ve ödenen sponsorluk bedelinin, ödeme tarihlerinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte derhal TFF'ye iade edileceği belirtilmiştir.

H.2.6.2. TFF ile E-KENT/NETAŞ Arasında Akdedilen Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi

- (50) TFF ile E-KENT/NETAŞ arasında 27.08.2013 tarihinde imzalanan ve 14.04.2019 tarihinde sona ereceği¹² düzenlenen Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi'nin 1. maddesinde sözleşmenin konusu "(.....)" olarak tanımlanmıştır.
- (51) İlgili sözleşme hükümlerinden özetle; TFF'nin bir hizmet satın aldığı ve bunun karşılığında hizmet bedeli ödediği, teşebbüsün sunduğu hizmete ilişkin olarak hizmet alıcısı konumundaki TFF'yi düzenli raporlarla bilgilendirdiği ve TFF'nin ilgili tüm süreçlere ilişkin onay verdiği, TFF'nin istihdam edilen personeli denetlediği, belli kadrolara istihdam edilecek personele müdahale edebildiği, TFF'nin sözleşme kapsamında üretilen tüm fikri ürünlerin ve kurulan fiziki ekipmanın mülkiyetine sahip olduğu ve tarafların birbirlerine karşı yükümlülüklerini yerine getirememeleri durumunda sözleşmeyi feshedebildikleri anlaşılmaktadır.

H.2.6.3. TFF ile AKTİFBANK Arasında Akdedilen Finansal Kuruluş Sözleşmesi

- (52) TFF ile AKTİFBANK arasında 27.08.2013 tarihinde akdedilen ve 01.08.2013 tarihinde yürürlüğe giren Finansal Kuruluş Hizmetleri Sözleşmesi'ni takiben aynı taraflar arasında 14.02.2014 tarihinde Sözleşme Ek Protokolü akdedilmiş ve akdedildiği tarihte yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Protokol ile esas sözleşmenin birçok maddesinde değişiklik yapılmış ve Protokolün 16. maddesinde, sözleşmenin değişen ve eklenen hükümlerle birlikte geçerli olacağı, çıkarılan hükümlerin ise geçmişe dönük olarak geçersiz olacağı düzenlenmiştir. Bu çerçevede aşağıda yer verilecek olan sözleşme hükümlerinin, ilgili protokol sonrasındaki son halleri esas alınmıştır.
- (53) Sözleşmenin 2. maddesinde "Elektronik Kart (E-Kart)"; üzerinde kişinin adı, soyadı, T.C. kimlik numarası/pasaport seri numarası (yabancı uyruklu kişiler için) ve üzerinde fotoğraf bilgisi olan ve ön-ödemeli olarak veya mevcut banka kartı ürünlerine E-Kart özelliği eklenmek suretiyle nakitsiz alışveriş imkânı sağlayan, Kanun kapsamında yer alan futbol branşındaki müsabakaların oynanacağı spor alanlarına girişi sağlamak amacıyla elektronik sistem üzerinden oluşturulan temassız-temassız özellikli kart olarak tanımlanmış ve bu kartların ön ödemeli (hesaba bağlı olmayan), debit (hesaba bağlı), kredi kartı (kredili) olabileceği ifade edilmiştir. Aynı maddenin devamında, merkezi bilet

¹² İlgili sözleşmede bu süre sonunda sözleşmenin otomatik olarak uzayacağına ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

portalı, sistem entegratörü tarafından yapılandırılacak olan ve futbol dalında en üst profesyonel lig ve bir altındaki ligde yarışan kulüplerin müsabaka biletlerinin satılacağı bilet portalı olarak tanımlanmıştır.

- (54) Sözleşmenin 3. maddesinde sözleşmenin konusu; “(.....)¹³ (.....)¹⁴” olarak tanımlanmıştır.
- (55) Sözleşmenin 4. maddesinde, AKTİFBANK'ın hak ve yükümlülükleri düzenlenmekte ve ilgili düzenlemeden, elektronik kartların plastik olarak satın alınması, kartların e-cüzdan özelliklerinin kişiselleştirilmesi, kartlardaki ön ödemeli uygulamanın kişiselleştirilmesi ve kartların satış/pazarlama uygulamalarının gerçekleştirilmesi, spor alanlarında POS ve ATM kurularak işletilmesi, online bilet alım ve satışı için online ödeme yollarının yönetimi, kartların tedariki için gerekli altyapının oluşturulması, e-para sisteminin tasarımı ve bakımının üstlenilmesi gibi görevler ile sistem entegratörü tarafından ifa edilen hizmetler nedeniyle TFF tarafından yapılacak ödemeleri karşılamak AKTİFBANK'ın yükümlülükleri arasında sayılmış ve devamında gelirlerin paylaşımı usulü düzenlenmiştir. Sözleşmenin 12.1. maddesinde de AKTİFBANK'ın sözleşmeden doğan hak ve yükümlülüklerinin tamamını TFF'nin yazılı izni olmaksızın üçüncü kişilere devredemeyeceği belirtilmiştir.
- (56) Sözleşmenin 5. maddesinde, elektronik kartlarda aranan özellikler düzenlenmekte ve kartların ön ödemeli ve/veya debit ve/veya kredi kartı olarak piyasaya sürülebileceği ve markası/ismi iki kısımdan oluşan ve birinci kısmı AKTİFBANK'a ikinci kısmı TFF'ye ait olan elektronik kartların her türlü marka/isim kullanım haklarının AKTİFBANK'a ait olacağı ancak sözleşme sonunda TFF'ye ait kısmının TFF'ye devri için gerekli işlemlerin yapılacağı düzenlenmiştir. Aynı maddenin devamında, kartlara ilişkin müşteri ve ürün bilgilerinin sözleşme süresi sonunda TFF'ye devredilecek şekilde veri tabanında tutulacağı ve bu süre boyunca TFF'ye ilgili alanlarda erişim, denetim ve raporlama imkânı sağlanacağı belirtilmiştir.
- (57) Sözleşmenin 6. maddesinde, TFF tarafından sözleşmenin konusu ile aynı konuda başkaca ihale açılmayacağı, başkaca finansal kuruluş veya bankalar ile aynı hususta ticari ilişki içine girilmeyeceği taahhüt edilmektedir. Sözleşmenin 6.7. maddesinde, AKTİFBANK'ın her bir stadyumda turnikelerin e-bilet sistemine uyarlanarak uygulamaya alınmasından sonra gerçekleştirilecek müsabakalarda, her bir e-bilet ile turnikeden geçiş ve kombine ile turnikeden geçiş başına “Turnike Geçiş Bedeli” alacağı düzenlenmiştir. Sözleşmenin bahsi geçen maddesinden anlaşılacakla birlikte sözleşmenin bütünü incelendiğinde ilgili turnike geçiş bedelinin de havuza aktarılan gelir kalemleri içerisinde olduğu anlaşılmaktadır. AKTİFBANK'ın sunmakta olduğu ödeme altyapısı ve finansal sponsorluk karşılığında elde ettiği gelir ise havuzda toplanan meblağın da %53'ünden oluşmaktadır. Sözleşmenin 6.12. ve 6.13. maddelerinde ise, TFF veya kulüplerden kaynaklanan nedenlerle gelir kalemlerinin oluşturulamaması ve/veya e-bilet sistemi kullanım bedeli, yıllık yenileme bedeli ve turnike geçiş bedelinin sözleşmede belirtilen tutarlardan daha az uygulanması veya kulüplerden bir veya birkaçının e-bilet sisteminin kart ve/veya biletleme unsuruna dâhil olmamaları halinde

¹³ E-Para, elektronik ortamda elektronik kartlara değer olarak yüklenebilen ve kart okuyucu cihazlarda işlem gördükçe azalan, ödeme işlemlerini gerçekleştirmek için kullanılan parasal değer olarak tanımlanmıştır.

¹⁴ Sadakat sistemi, elektronik kart veri tabanına kayıt olan taraftarların sistemin ve kulüplerin ürün, hizmetlerine ilgisini arttırmak ve devamlılığını sağlamak amacıyla veri tabanlarına yönelik yürütülecek dinamik satış ve pazarlama faaliyetlerini, iş zekâsı uygulamalarını ve e-para sistemini ifade eden bir sistem olarak tanımlanmıştır.

AKTİFBANK'ın garanti taahhüdünün geçersiz olacağı düzenlenmiştir¹⁵. Bu düzenlemelerden, AKTİFBANK'ın söz konusu sponsorluğu belli bir gelir getirisi elde etmek amacıyla gerçekleştirdiği ve bunu sağlayacak ölçüğe erişmenin sözleşmenin önemli bir unsurunu teşkil ettiği anlaşılmaktadır.

- (58) Sözleşmenin "Sözleşmenin Süresi" başlıklı 7. maddesinde, sözleşmenin 01.08.2014 tarihinde yürürlüğe gireceği ve bir tam sezon boyunca sistemin uygulamaya alındığı futbol sezonu ile beraber on sezon boyunca yürürlükte kalacağı düzenlenmiştir¹⁶. Aynı maddenin devamında sözleşmenin herhangi bir hükmünün 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiğinin tespiti üzerine Kurul tarafından taraflardan herhangi birine yapılacak bildirim üzerine, ihlale son verecek şekilde ancak AKTİFBANK'a bu sözleşme ile tanınmış olan hakların azami biçimde korunması kayıt ve şartıyla sözleşmede gerekli değişiklikleri yapmak ve gerektiğinde yeni sözleşme yapmak konusunda tarafların mutabık olduğu hükmüne yer verilmektedir.
- (59) İlgili sözleşme hükümlerinden; TFF'nin sistem entegratöründen satın aldığı hizmetin karşılığını ödeyebilmek için finansal kuruluş ile giderlerin ödenmesine ve gelirlerin paylaşılmasına yönelik bir sözleşme imzaladığı ve sistemin ve kanuni zorunlulukların tam olarak yerine getirilebilmesi için finansal kuruluştan da ödeme sistemleri ve elektronik kart altyapısının kurulumuna ilişkin bir hizmet satın aldığı ve bunun karşılığında da yine belli gelirlerin paylaşıldığı ve kulüplerce de belli bir ödeme yapıldığı (turnike geçiş bedelleri vasıtasıyla) anlaşılmaktadır. TFF'nin ilgili altyapılara erişim, denetleme gibi yetkilerinin bulunduğu ve elektronik kartın belli oranda isim haklarına sahip olduğu ve sözleşme sonunda bu hakların TFF'ye devredileceği anlaşılmaktadır. Ayrıca AKTİFBANK'ın söz konusu sponsorluğu karşılığında gelir elde etmek amacıyla gerçekleştirdiği, bunu sağlayacak ölçüğe erişmenin sözleşmenin önemli bir unsurunu teşkil ettiği ve ilgili ölçüğün sağlanamaması karşısında sözleşmeyi feshedebileceği anlaşılmaktadır.

H.2.6.4. AKTİFBANK ile Futbol Kulüpleri Arasında Akdedilen Bilet Satışına Aracılık Hizmetleri Sözleşmeleri

- (60) AKTİFBANK ile futbol kulüpleri arasında farklı tarihlerde Bilet Satışına Aracılık Hizmetleri Sözleşmesi ve Ek Protokoller akdedilmiştir¹⁷. Futbol kulüpleri ile genel itibarıyla benzer içerikli sözleşmeler akdedilmekle birlikte, (.....) ile akdedilen sözleşmelerde belirli kısımlar ile ilgili farklı düzenlemeler yer almaktadır. Aşağıda sözleşmelerin hem ortak hem de birbirinden farklı hükümlerine değinilmiştir.
- (61) Sözleşmelerin, "Taraflar" başlıklı 1. maddesinde, AKTİFBANK'ın doğrudan ve dolaylı iştirakleri olan Asset Aktif Sportif ve Sanatsal Etkinlik Hiz. A.Ş. (ASSET) ve E-KENT'in AKTİFBANK ile birlikte "Banka ve/veya İştirakleri" olarak anılacağı düzenlenmiştir. Sözleşmelerin konusunu genel olarak¹⁸; kulübün işlettiği veya ev sahibi olarak oynayacağı herhangi bir stadyum ve spor alanlarında gerçekleştirilecek futbol müsabakalarına ait günlük, sezonluk ve VIP biletlerinin satışı ve satışa yönelik pazarlama faaliyetleri ile 6222 sayılı Kanun kapsamında, TFF ve Finansal Kuruluş

¹⁵ AKTİFBANK'ın garanti taahhüdü aynı sözleşmenin 4.11. maddesinde düzenlenmekte olup, sözleşme süresinde TFF'ye ödenmesi taahhüt edilen bedeli ve sözleşmede öngörülen kartların iki milyon kullanıcıya ulaşmaması durumunda dahi ilgili ödemenin gerçekleştirileceğine ilişkin taahhüdü ifade etmektedir.

¹⁶ İlgili sözleşmede bu süre sonunda sözleşmenin otomatik olarak uzayacağına ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

¹⁷ Yapılan muafiyet başvurusu tarihi itibarıyla bu sözleşmelerin 42 adet olduğu belirtilmiştir.

¹⁸ Burada "genel olarak" ifadesi, (.....) sözleşmenin konusunda VIP biletlerine yer vermemesi, (.....) sözleşme konusuna Avrupa kupalarını da dâhil etmesi gibi farklı düzenlemelerden dolayı tercih edilmiştir.

arasında akdedilen Finansal Kuruluş Sözleşmesi uyarınca AKTİFBANK tarafından hizmete sunulacak stadyum/spor alanlarına girişlerde kullanılacak, AKTİFBANK ve İştirakleri tarafından günlük/sezonluk biletlerin satışı ve tanımlamasının yapılacağı elektronik kart (Passolig Kart) uygulaması ile ilgili taraflar arasındaki karşılıklı hak ve yükümlülüklerin belirlenmesi oluşturmaktadır.

(62)

(.....TİCARİ SIR.....)

.

(63) Sözleşmelerin “Bilet Satış Hakları” başlıklı 3.1. maddesinde;

– (.....)¹⁹,

– (.....)

hükmüne yer verilmiştir.

(64) Aynı madde kapsamında ilaveten, müsabakalara ait satışı yapılan günlük ve/veya sezonluk biletlerin münhasıran Passolig Kartlar’a yüklenmesinin Banka ve/veya İştirakleri tarafından sağlanacağına ilişkin hüküm yer almaktadır. Sözleşmelerde, kulüplerin bilet fiyatlarını tespiti konusunda tek yetkili oldukları, bilet bedellerinin tahsilatının Banka ve/veya İştirakleri tarafından yapılma usulü, her bir Passolig Kart için Banka ve/veya İştirakleri tarafından Elektronik Bilet Sistemi Kullanım Bedeli (Kullanım Bedeli) ve her yıl için Yenileme Bedelinin tahsil edileceği, Banka ve/veya İştirakleri ile spor kulübünün hak ve yükümlülükleri düzenlenmiştir.

(65) Sözleşmelerin “Passolig Kartların Özellikleri ve Uygulamaları” başlıklı maddesinde, bilet tanımlamalarının yapılacağı ve stadyum/spor alanlarına girişlerde kullanılacak Passolig Kartlar’ın satışı, pazarlaması ve dağıtımını hizmetlerinin münhasıran Banka ve/veya İştirakleri tarafından gerçekleştirileceği, Passolig Kartlar’ın Banka tarafından ön ödemeli kart, banka kartı ve/veya kredi kartı olarak sunulacağı, spor kulübünün işlettiği veya ev sahibi olarak oynayacağı herhangi bir stadyum ve spor alanlarına, münhasıran biletlerin tanımlamasının yapılacağı Passolig Kartlar ile giriş yapılacağı düzenlenmiştir.

(66)

(.....TİCARİ SIR.....)²⁰, (.....)²¹.

(67)

(.....TİCARİ SIR.....)

¹⁹ AKTİFBANK ile (.....) arasında akdedilen sözleşmelerde, bu hüküm söz konusu kulüplerin “ev sahibi takım” sıfatıyla oynayacağı müsabakalar ile sınırlı tutulmuştur.

²⁰ (.....).

²¹ (.....).

(68)

(.....TİCARİ SIR.....).

H.2.7. İlgili Pazar

H.2.7.1 İlgili Ürün Pazarı

- (69) Yukarıda da ifade edildiği üzere, işbu dosyaya kaynaklık teşkil eden *Passolig* kararında Kurul, sistem çerçevesinde etkilenecek ilgili ürün pazarlarını “*futbol müsabaka biletlerinin satışında kullanılacak elektronik kart pazarı*”, “*futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı*” ve “*bankacılık hizmetleri pazarı*” olarak belirlemiştir.
- (70) Belirlenen ilk pazar olan “*futbol müsabaka biletlerinin satışında kullanılacak elektronik kart pazarı*” açısından;
- Futbol müsabaka bilet satışlarının yapılabilmesinin kanunen, belirli nitelikleri haiz bir elektronik kartın (e-kart) sahipliğine bağlanmış olması,
  - İlgili mevzuatın bu ürüne ilişkin yeni bir pazarın yaratılmasına yol açması,
  - Söz konusu e-kartların satış ve pazarlaması ile proje kapsamında elde edilecek gelirlerin aktarıldığı havuzdan pay elde edilerek gelir yaratılması,
  - Gerçekleştirilen proje ve imzalanan ihale sözleşmeleri çerçevesinde de bu pazarda faaliyet gösterme hakkının münhasıran AKTİFBANK tarafından kazanılmış olması,

hususları dikkate alındığında bu pazar tanımında değişikliğe gidilmesine yol açacak bir neden bulunmamaktadır. İlaveten taraflar muafiyet başvurusunda e-kartlar için tanımlanan bu pazara herhangi bir itirazda bulunmamıştır.

- (71) Öte yandan, mevzuat hükümleri gereği futbol müsabakalarına giriş için e-kartın yanında bir de e-biletin düzenlenmesi gerekmektedir. Biletlerin satış hakkı ve bundan elde edilen gelirler kulüplerin tasarrufunda olmakla birlikte, kulüpler biletlerin nihai tüketiciye ulaştırılabilmesi için aracılar ihtiyacı duymaktadır. Bu çerçevede, *Passolig* kararında sistemin “*futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı*” bakımından sonuç doğuracağı belirtilmiştir.
- (72) Bununla birlikte dosya konusu işlemin tarafları aracılık hizmetleri bakımından belirlenen bu pazar tanımına itiraz etmiştir. Taraflara göre bu pazarda ilgili ürün pazarı yalnızca futbol müsabakalarına yönelik değil, *Biletix-6*²² kararına paralel şekilde, “*etkinlik biletlerinin elektronik satışına bir platform üzerinden aracılık hizmeti pazarı*” olarak tanımlanmalıdır.
- (73) Kurul *Passolig* kararında, etkinlik bazlı bir pazar tanımına giderek futbol müsabaka biletlerine aracılık hizmetini ayrı bir pazar olarak kabul etmiştir. Dosya kapsamında elde edilen bilgiler çerçevesinde mevcut e-bilet ve e-kart sisteminin özellikleri gereği bu türden bir ayrıma gidilmesinin mümkün olduğu değerlendirilmektedir. Teorik olarak, e-kart ve e-bilet iki ayrı ürün olmakla birlikte bu ürünlerin birlikte satılmasını öngören yasal bir zorunluluk bulunmamaktadır²³. Bir başka deyişle, e-kart ve e-bilete ilişkin hizmetlerin

²² 05.11.2013 tarih ve 13-61/851-539 sayılı *Biletix-6* kararı.

²³ 6222 sayılı Kanun'un 5/4. maddesinde e-bilet satışlarının kişilere özgü e-kart üzerinden yapılabileceği yer olsa da maddeden bunun bir zorunluluk arz etmediği anlaşılmaktadır.

farklı teşebbüslerce sağlanması ve e-karta sahip bir izleyicinin biletini farklı bir araçtan alması teorik olarak mümkündür²⁴. Buna karşın, detaylarına aşağıda muafiyet değerlendirmesinde yer verildiği üzere, sağlayıcıların çeşitlendiği bir senaryonun gerçekleşmesi durumunda pratikte birçok sorunla karşılaşılması ihtimali yüksek olacaktır. Örneğin, farklı bir e-bilet sağlayıcısından bilet temin edilebilmesi için, izleyicinin e-karta sahip olup olmadığının, yasaklı olup olmadığının tespiti için alternatif sağlayıcının sisteminin TFF bünyesinde yer alan merkezi biletleme sistemine; bunun yanında e-kartta bakiye olup olmadığının tespiti ve turnike sistemine uyumun sağlanması için de AKTİFBANK'ın sistemine entegre olması gerekecektir. Bu durumda, uçtan uca bir bütünü oluşturan farklı sistemlerin çalıştığı biletleme süreçlerine farklı bir sağlayıcının dâhil olması durumunda müşteri yönetimi süreçlerinde operasyonel güçlüklerin artması muhtemel olacaktır. Böyle bir durumda ayrıca, müsabakayı izleyen kişilerin bir olaya karışması halinde savcılık ve emniyet kurumlarının birden fazla veri tabanını incelemesi gerekecektir. Sisteme entegre olması gereken sağlayıcı sayısı arttıkça daha da karmaşık bir yapıya ihtiyaç duyulacaktır. Sonuç olarak, sağlayıcı sayısının artması 6222 sayılı Kanun'dan beklenen faydaların sağlanmasını güçleştirecektir.

- (74) Yukarıda yer verilen hususlar, işlem taraflarınca da dile getirilmiştir. Taraflar, 6222 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde öngörülen yükümlülüklerin sağlıklı bir şekilde yerine getirilmesinin ancak sistemin bir bütün olarak değerlendirilmesi durumunda mümkün olacağını ifade etmiştir. Kurul'un da *Passolig* kararında bu iki ürünü ayrı olarak tanımlamakla birlikte birbirinden tamamen bağımsız ürünler olarak görmediğini söylemek mümkündür. Nitekim Kurul, bilet satışlarına aracılık hizmetinin AKTİFBANK'tan sağlanmasının, AKTİFBANK'ın e-kart sistemini işletme konusunda yetkili olmasının doğal bir sonucu olarak ortaya çıktığını belirtmiştir²⁵.
- (75) Ayrıca, yasal düzenlemeler gereği bir futbol müsabakasına bilet almak için kişiye özgülenmiş bir e-kartın gerekli olmasının ve turnike sistemleri vb. çeşitli farklı yatırımlara ihtiyaç duyulmasının, futbol müsabakalarına yönelik aracılık hizmetini arz bakımından diğer etkinliklerden ayırttığı değerlendirilmektedir. Talep ikamesi bakımından da söz konusu yasal yükümlülükler, bilet satın alma talebinde futbol etkinliğine özgü farklı bir talep yaratmaktadır.
- (76) Yukarıda yer verilen hususlar çerçevesinde, işlem taraflarının aracılık hizmetleri bakımından ilgili ürün pazarına yönelik değerlendirmelerine katılmak mümkün olmamıştır. Dolayısıyla, işbu muafiyet incelemesi kapsamında bir diğer ilgili ürün pazarı, *Passolig* kararına paralel şekilde "futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı" olarak tanımlanmıştır. Bununla birlikte, dosya kapsamında "futbol müsabaka biletlerinin satışında kullanılacak elektronik kart pazarı" ve "futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı"nın bir bütün olarak değerlendirilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.
- (77) *Passolig* kararı ve dosya kapsamında belirlenen bir diğer ilgili ürün pazarı "*bankacılık hizmetleri pazarı*"dır. Bilindiği üzere bilet satışları yasal düzenleme gereğince, AKTİFBANK tarafından üretilmiş olan banka kartı, kredi kartı veya ön ödemeli kart aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Bu suretle futbol müsabakalarına bilet satın almak isteyen tarafların söz konusu kartlardan birine sahip olması gerekliliği; bankanın *Passolig* çerçevesinde yaptığı satışları sayesinde yeni kredi ve banka kartı müşterisi edinmesi imkânı doğurmaktadır. Bilet satış faaliyetinin münhasıran AKTİFBANK

²⁴ Bilet satışına aracılık hizmetlerinde faaliyet gösteren teşebbüslerin de ifadeleri bu yöndedir.

²⁵ *Passolig*, para.20.

tarafından gerçekleştirilmesi; söz konusu bankanın başka bankaların erişmesi ilave maliyet gerektiren bir müşteri kitlesine daha kolay hitap etmesine yol açmaktadır ve ilgili müşteri kitlesine AKTİFBANK tarafından uygulanan satış politikaları, bankalar arasındaki rekabeti etkileme potansiyeline sahiptir. Bankacılık sektöründe verilen hizmetler pek çok alt kola ayrılabilen ve talep bakımından ikame sayılamayacak birçok hizmet türü ortaya çıkmaktadır. Mevcut dosya çerçevesinde, incelenen AKTİFBANK, bir yatırım bankası olarak faaliyet göstermektedir. Yatırım bankaları; mevduat ve katılım fonu kabulü yapamamakta; ancak her türlü kredi verilmesi işlemi, sermaye piyasası işlemleri, kredi ve banka kartları ihracı ve bunlarla ilgili işlemlerin yürütülmesi, yatırım danışmanlığı, portföy yönetimi gibi faaliyetlerde bulunabilmektedirler. Bununla birlikte salt incelenen bankanın türü dikkate alınarak yapılacak bir pazar değerlendirmesinin yeterli olmayacağı zira mevduat bankaları ile katılım ve yatırım bankalarının birlikte hizmet verebildiği bankacılık işlemleri bakımından arz ve talep ikamesinin söz konusu olduğu değerlendirilmektedir. Mevcut dosya kapsamında incelenen sistemin bankacılık sektörünü kredi kartı ve banka kartı ihracı vasıtasıyla etkileyebileceği dikkate alındığında, ilgili ürün pazarının kredi kartı ve banka kartı ihracı hizmetleri pazarı olarak tanımlanabileceği, bununla birlikte söz konusu biletleme sistemi aracılığıyla bankanın kart müşterisi olan tüketicilere çapraz satış imkânlarını kullanarak alternatif bankacılık ürünlerinin de pazarlamasını yapabilecek olması ve pazarın dar veya geniş tanımlanmasının değerlendirmeye etki etmeyecek olması sebebiyle, Passolig kararına benzer şekilde, "bankacılık hizmetleri pazarı" bir diğer ilgili ürün pazarı olarak tanımlanmıştır.

H.2.7.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (78) İlgili ürün pazarlarında Passolig sistemi kapsamında sağlanan hizmetlere banka şubeleri, AKTİFBANK'ın sahip olduğu temas noktaları ve internet üzerinden ulaşılabilir. Bu kapsamda sunulan hizmetlerinin tüm Türkiye'de gerçekleştirilebilmesinin önünde herhangi bir engelin ve pazardaki rekabet koşullarını farklılaştıran ya da bölge ayrıştırmasını gerektiren herhangi bir unsurun bulunmaması sebebiyle ilgili coğrafi pazar, *Passolig* kararına paralel şekilde, "*Türkiye*" olarak belirlenmiştir.

H.2.8. Dosya Kapsamında Yapılan Görüşmeler ve Gelen Bilgiler Çerçevesinde Yapılan Tespitler

- (79) Dosya kapsamında işlem taraflarından, futbol kulüplerinden, bilet satışına aracılık hizmeti pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerden, yayıncı teşebbüslerden çeşitli bilgiler talep edilmiştir. İstenen bilgiler çerçevesinde gelen yanıtlara aşağıda özetle yer verilmiştir.

H.2.8.1. Taraflardan Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (80) İstenen bilgilere yönelik olarak AKTİFBANK tarafından gönderilen cevabi yazı Kurum kayıtlarına 23.10.2017 tarih ve 7644 sayı ile girmiş olup, gelen bilgilerde özetle;
- TFF ile akdedilen Finansal Kuruluş Sözleşmesi ve Ek Protokol ile Passolig sisteminden elde edilen gelirlerin düzenlendiği, gelir kalemleri ve TFF ile AKTİFBANK arasında paylaşımına konu olan gelir alanlarının Ek Protokol'ün 1. maddesinde yer aldığı, AKTİFBANK'ın Kulüpler ile yapılan Bilet Satışına Aracılık Sözleşmeleri ve Passolig müşterilerinin yapmış olduğu bankacılık işlemlerinden de gelir elde ettiği,
  - Ek Protokol'ün 4. maddesine göre AKTİFBANK'ın, e-bilet sistemi kapsamındaki tüm uygulama, bakım ve işletiminden oluşan hizmetlerin ifası sebebiyle Sözleşme süresi boyunca Sistem Entegratörüne yapılacak ödemeleri KDV dahil (.....) ABD Doları'na

kadar karşılamayı kabul ve taahhüt ettiği ve bugüne kadar işbu taahhüdün (.....) ABD Doları'na ilişkin kısmının yerine getirildiği, taahhüdün tamamının 2018 yılı içinde sona ereceğinin öngörüldüğü,

- Ayrıca ek olarak Bilet Satışına Aracılık ve Sponsorluk Sözleşmeleri kapsamında kendileri tarafından GALATASARAY, BEŞİKTAŞ, TRABZONSPOR, BAŞAKŞEHİR ve FENERBAHÇE kulüplerine toplam (.....)²⁶ ABD Doları+KDV ve (.....) TL+KDV ödeme yapılması için sözleşmeler akdedildiği,
- Passolig uygulamalarından herhangi bir gelir elde etmedikleri gibi söz konusu uygulamanın gerek mevcut durumda, gerekse bir azalma trendi yakalamakla birlikte 2023-2024 yılı futbol sezonu sonuna kadar zarar oluşturduğu, söz konusu zararın, 2019 yılına kadar azalarak devam edeceği ve 2020 yılından itibaren ise sistemin kara geçeceğinin öngörüldüğü, söz konusu azalmaya rağmen 2023-2024 futbol sezonu sonunda işbu zararın (.....) TL olmasının öngörüldüğü, 2017 yılının ilk altı ayındaki zararın da (.....) TL olduğu, bu sebeple toplam gelirleri içerisinde Passolig'in herhangi bir payının olmadığı

ifade edilmiştir.

(81) Yine talep edilen bilgiler doğrultusunda AKTİFBANK tarafından sunulan ve Kurum kayıtlarına 27.07.2017 tarih ve 5422 sayı ile giren yazıda özetle;

- 6222 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesi ile futbol kulüplerinin yükümlülüklerini yerine getirmek için, Kanun'un yürürlük süresi de göz önüne alındığında, TFF'yi yetkilendirmeyi tercih ettiği, bu doğrultuda Passolig'in oluşturulduğu, bu amaçla ihale açılarak birçok şirkete duyuru yapıldığı, ihalelerden birinin E-KENT/NETAŞ konsorsiyumu, diğer ihalenin ise kendileri tarafından kazanıldığı, ihale süreci sonunda Sistem Entegretiliği, Finansal Kuruluş ve Bilet Satışına Aracılık sözleşmelerinin imzalandığı, bu üç tip sözleşmenin birbirleriyle bağlantılı olduğu, bunları birbirinden ayırıştırmanın ilgili tarafların iradelerini ve sistemin bütünlüğünü bozabileceği,
- AKTİFBANK'ın oluşturulan sistemle olağan faaliyetleri yanında bilet satış faaliyetlerine aracılık faaliyetlerini de yapar hale geldiği, bununla beraber bahsi geçen anlaşmaların herhangi bir şekilde finansal hizmetler/bankacılık hizmetleri pazarında rekabeti olumsuz etkilemediği,
- Kurul'un bilet satış hizmetlerini konu edinen *Biletix* kararında yoğunlaşma seviyesinin çok yüksek bir pazar olduğu tespitinin yapıldığı, AKTİFBANK'ın bilet satışına aracılık faaliyetlerinden elde ettiği gelirler dikkate alındığında pazar paylarını %20 olarak tahmin ettikleri, pazarda yeni bir oyuncunun bulunmasının pazarı daha rekabetçi hale getireceği, bunun yanında düşük pazar payı da dikkate alınacak olursa 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde yer alan hükümler doğrultusunda süresi beş yılı geçmeyen sözleşmelerin grup muafiyetinden yararlanabileceğinin düşünüldüğü,
- Teşebbüsün pazar payı dikkate alındığında futbol kulüpleriyle yapılacak anlaşmalara kısa süreli münhasırlık hükmü getirilmesinin rekabet hukuku ile çelişeceği, rekabet düzenlemelerinin önemli yapısal sorunlar bulunduğu durumlarda müdahaleyi haklı kılacağı, bunun yanında futbol kulüplerinin AKTİFBANK dışında alternatif satış kanalların ya da firmalarla anlaşmasını kolaylaştıracak ya da olanaklı kılacak bir düzenleme yapmasının en yetkin teşebbüs sayılabilecek BİLETİX olacağı, bu durumun da pazarda yoğunlaşma yaşanmasına neden olacağı, bilet satışlarının

²⁶ AKTİFBANK tarafından, 10.02.2014 tarihli Ek Protokolü ile GALATASARAY'a ödenecek tutarın revize edildiği, bunun sonucunda toplam tutarın (.....) ABD Doları olarak değiştirildiği ifade edilmiştir.

büyük bir kısmının dört büyükler olarak bilinen futbol kulüplerince gerçekleştirildiği, bir başka aracının bu kulüplerle anlaşması durumunda kendi pazar paylarının dramatik bir şekilde düşeceği,

- Kurul'un *Passolig* kararında ilgili pazarların futbol müsabaka biletlerinin satışında kullanacak elektronik biletler, bankacılık hizmetleri pazarı ve futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı olarak belirlendiği, bu pazar tespitlerinin Biletix soruşturmasında yapılan tespitlerle örtüşmediği, bu kapsamda ilgili ürün pazarının Biletix kararında belirlendiği şekliyle etkinlik biletlerinin elektronik satışına bir platform üzerinden aracılık hizmeti pazarı olarak belirlenmesi gerektiğinin düşünüldüğü,
- Teşebbüslerin sözleşme serbestisinin kısıtlanması için istisnai bir durum olarak;
  - o reddetmenin rekabet etmek için vazgeçilmez bir ürüne ya da hizmete ilişkin olması,
  - o reddetmenin alt pazarda etkin rekabeti ortadan kaldırmasının muhtemel olması,
  - o reddetmenin tüketici zararına yol açmasının muhtemel olması

koşullarının birlikte var olması gerektiği, ancak bu üç koşulun üçünün de mevcut dosya kapsamında var olmadığı ifade edilmiştir.

H.2.8.2. Futbol Kulüplerinden Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

(82) Futbol kulüplerinden gelen cevabi yazılar neticesinde elde edilen bilgiler şu şekildedir:

- Spor kulüplerine öncelikle sistemin işleyişine dair soru yöneltilmiş, kulüplerden bu doğrultuda; her maç öncesi kulübün belirlediği bilet fiyatlarının E-KENT'e bilet onay formu ile iletildiği, E-KENT'in sistemde maçı oluşturduğu, biletleri paso.com.tr üzerinden satışa hazır hale getirdiği, maçtan sonra kulübe bilet sayılarından yapılacak kesintilere kadar birçok bilginin yer aldığı bilet satış raporu gönderdiği, kulübün bu rapora göre E-KENT'e fatura kestiği, akabinde AKTİFBANK'ın faturada belirtilen ücreti kulübün hesabına yatırdığı, kombine satışlarda da benzer bir yol izlendiği bilgisi alınmıştır.
- Yine kulüplere Passolig benzeri bir sistemin kendileri tarafından kurulmak istenip istenmediği, böyle bir sistemin maliyetinin ne olacağı sorulmuştur. Bazı kulüpler bilet satış için 2 ile 6 milyon Euro arasında, buna ilave olarak personel giderleri dahil olmak üzere yaklaşık 1,5 milyon TL yıllık işletim maliyeti olacağını öngördüklerini, bir başka kulüp kart basımı, turnike yazılımları ve kameralar ile entegre bir sistem gereksinimi dolayısıyla maliyetin yaklaşık 5-6 milyon TL'yi bulabileceğini ifade etmiştir.
- Passolig sisteminin ortak kurulmasına yönelik görüşleri istenen kulüplerin bir kısmı kulüplerin tek başlarına böyle bir maliyetin altına girmelerinin mümkün olmadığını, bu konuda yatırım yapmak yerine, bu sistemi kuran firmalardan hizmet almayı tercih ettiklerini ifade etmiştir. Bir diğer kulüp ise sistemin kurulması halinde dahi eş anlı olarak her türlü detayı merkezi sisteme aktarmanın kulübün asli faaliyet konusu dışında olduğunu belirtmiştir. Bir başka kulüp ise mevzuat hükümlerini yerine getirebilecek bir altyapılarının bulunmadığını, bu nedenle bu tür bir sistemi kurmanın ve işletmenin maliyetinin ne olacağını belirtmelerinin mümkün olmadığını ifade etmiştir.
- Bir kısım kulüp ise sistemin ortak kurulmasının gerekli olmadığını, geçmişte her kulübün bilet satışını kendinin gerçekleştirdiğini beyan etmiştir.
- Uygulanmakta olan sistemin kulübe fazladan bir maddi kazanç sağlayıp sağlamadığı sorusuna yönelik olarak ise, kulüplerin bir kısmı olumsuz bir kısmı da olumlu görüş beyan etmiştir. Bir kısmı ise bir zarar ya da yarardan bahsedilemeyeceğini veya

maddi bir getiriden ziyade 6222 sayılı Kanun'un getirdiği zorunlulukların yerine getirilmesinin bir aracı olduğunu ifade etmiştir.

- Bir kulüp, sisteme girişin Spor Genel Müdürlüğü'nün ve yargı makamının 6222 sayılı Kanun'a dayalı girişimleri ve idari para cezası uygulanması neticesinde kulüplerin takdirine bağlı olmaksızın bir zorunluluk olarak sağlandığını²⁷, 6222 sayılı Kanun ile e-bilet sisteminin oluşturulması hususunda TFF'nin yetkilendirilmediğini, Kanun'un 21. maddesi gereğince uygulanacak idari para cezasının muhatabının spor kulübü olduğunu, TFF'nin maddi imkânı olmayan kulüplerin nam ve hesabına geçişi sağlamak için yaptığı düzenlemenin yasal değil idari nitelikte bir düzenleme olduğunu, TFF'nin kulübe ait bu hak ve yetkileri kulüp nam ve hesabına kendiliğinden tasarruf edemeyeceğini, ancak kulüp ile yapacağı sözleşmeler, kulüpten alacağı yazılı muvafakat ve vekâletler çerçevesinde kullanabileceğini, TFF'nin mevzuattan kaynaklanan yetkisinin sistemi denetleme, kontrol etme, kuruluş kriterleri belirleme ve oluşan veri tabanlarının merkezileştirilmesi ile sınırlı olduğunu ifade etmiştir.

H.2.8.3. Bilet Satışına Aracılık Pazarında Faaliyet Gösteren Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (83) (.....); hizmet çeşitliliğine ve kapsamına, ulaşılabilecek tüketici kitlesine ve müşterilerin beklentilerine göre yatırımın farklılaşacağını, sektörde hizmet verebilmenin (.....) TL'den başlayan bir yatırımla mümkün olduğunu, (.....); sistemin gişe, idari ofisler, entegrasyonlar ve web hizmetleri yazılım altyapı yatırımları, donanım yatırımları, sunucu yatırımları ve insan kaynağı gerektiğini, bu yatırımlara ilişkin maliyetin kurum isteklerine ve birçok faktöre göre değişiklik gösterebileceğini, ortalama (.....) ABD Doları yatırım maliyetinden bahsedilebileceğini, (.....); bilet satış aracılık hizmetleri için tahmini maliyet öngörülerinin 2017 yılı için (.....) TL toplam yatırım, (.....) TL toplam işletim gideri şeklinde olduğunu, (.....); biletleme otomasyon yazılım sistemi ve bahse konu biletleme otomasyon sistemi ile çalışan bilgisayar-yazıcı gibi gişe operasyon malzemelerinin gerektiğini, sektöre girerken (.....) TL değerinde yatırım yaptıklarını ve (.....) TL arasında senelik operasyon giderleri olduğunu, (.....) ise; iş planına ve yapılacak operasyonların büyüklüğüne göre (.....) ABD Doları'na yazılım ve donanım, yıllık (.....) ABD Doları arasında operasyonel yatırım gerektiğini ifade etmiştir.
- (84) Bilet aracılık hizmeti pazarında faaliyet gösteren teşebbüsler, etkinlik sahiplerinin firma tercihlerinde güvenilirlik, istikrar, kaliteli hizmet, ödemelerin zamanında gerçekleşmesi, ihtiyaçlara uyum gösterme konusunda kabiliyet, tanınırlık, deneyim, yeterlilik, ön ödeme hususları, mali yapısı, tecrübe, insan kaynakları kalitesi, kullanılan yazılımın yeterlilikleri, raporlama özellikleri, dijital çözümleri, uygulamaları, satış kanalları, tüketici hizmetleri, çözüm ortakları, sahip olunan müşteri portföyü, yazılım sisteminin güvenilirliği, biletleme firmalarının sağladığı finansal destek, onaylı veri paylaşımı sağlanmış olan hedefli kullanıcı veri tabanının bulunması, web sitesinde yüksek trafik olması, profesyonel saha hizmetleri, alternatifli ödeme sistemi sunulması ve dijital biletleme sistemi sunulmasının belirleyici olduğunu ifade etmiştir.
- (85) Bilgi talep edilen teşebbüsler, bilet satışına aracılık hizmetleri pazarında spor kulübünün her hafta maçının olması, ayrıca bilet miktarının maçların gerçekleştiği yer gereği diğer

²⁷ T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü tarafından sistemin 14.04.2014 tarihine kadar kuruluşunun zorunlu olduğu ve sistem kuruluşunun tamamlanmaması halinde "stadyum güvenlik sertifikalarının iptal edileceği ve müsabakaların oynanmayacağı hususunun kendilerine tebliğ edildiği, daha sonra İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından (.....) ve (.....) tarihinde oynadıkları Spor Toto Süper Lig müsabakalarında elektronik bilet kullanılmadığı gerekçesi ile kendileri hakkında soruşturma başlatıldığı ve idari para cezasına hükmedildiği belirtilmiştir.

etkinliklere kıyasla fazla olması ve bilet fiyatlarının da görece yüksek olması sebepleriyle spor müsabakalarının önemli olduğunu, biletlerinin yüksek talep gördüğünü, futbol müsabakalarının sayıca çok fazla seyirci kitlesinin olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca sporun bilhassa futbolun son derece popüler olduğunu, futbol müsabakalarının biletlerinin, bilet satışına aracılık pazarından yer alan ve bu pazara giriş yapmak isteyen yatırımcılar için önemli olduğu belirtilmiştir.

- (86) (.....), Passolig sisteminin iki ayrı kapsamda değerlendirilmesi gerektiği kanaatinde olduklarını, ilk kısımda TFF'nin 6222 sayılı Kanun kapsamında yerine getirmek zorunda olduğu taraftarlara tanıtıcı birer kimlik verilmesi, müsabakalardaki kanuna aykırı davranışların federasyona ve ilgili resmi makamlara raporlanması hizmetlerinin olduğunu, bu işlerin doğası gereği ikinci kısımda yer alan bilet satışına aracılık hizmetleri ile birlikte yapılma zorunluluğu bulunmadığını ifade etmiştir. (.....), mevcut altyapısı ile kendi ürünleri ile bu hizmetlerin yapılabileceğini, AKTİFBANK'ın bilet satışına aracılık pazarında yer almadığını, alt yapısının buna uygun olmadığını, bu sektörde yıllardır faaliyet gösteren tecrübeli firmaların tüketici açısından daha yararlı olacağını ifade etmiştir. (.....), TFF'nin Passolig kapsamında sözleşme yaparken sadece Spor Toto Süper Lig ve Spor Toto 1. Lig kulüplerine servis vermekle mükellef olduğunu, ancak takımların TFF 2. Lige düştüğü takdirde bir sene önceden stadyumdaki giriş kontrol sistemlerine yapmış olduğu "kendilerine özgü teknik malzeme düzenlemesinden" dolayı o kulüplerin yine Passolig ile çalışmak zorunda kaldıklarını, böylelikle AKTİFBANK'ın Türkiye genelinde bilet satışlarının tekeli haline geldiği ve kendileri gibi firmaların önünün kesildiğini ifade etmiştir.

H.2.8.4. Yapılan Görüşmeler Çerçevesinde Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

- (87) Başvurunun incelenmesi sürecinde gerçekleştirilen çeşitli görüşmelerde teşebbüs yetkilileri tarafından beyan edilen hususlar aşağıda özetle yer almaktadır.
- (88) 10.10.2017 tarihinde (.....) ile yapılan görüşmede;
- Passolig Kart ile suçun şahsiliğinin sağlanmasının zorunlu olduğu ancak bunun gerçekleştirilemediği, halen kulüplere saha kapatma cezasının verildiği, saha içerisinde taraftarın yerine oturmadığı,
  - Kulüplerin, bu sistemden gelir elde ettikleri, bu nedenle sistemden çıkmalarının mümkün olmadığı, küçük kulüplerin de yasanın getirdiği sistemi kuracak mali güçlerinin olduğu fakat kurmayı tercih etmedikleri, kulüplerin önemli bir bölümünün ciddi gelirler elde etmelerine rağmen saha altyapısına yeterince yatırım yapmadıkları,
  - Passolig sistemi çerçevesinde kişisel verilerin toplandığı, bunların korunmasına ilişkin sıkıntılar olduğu,
  - Passolig sisteminden sonra tribün olaylarında azalma yaşanmış ise de bunun sebebinin taraftar sayısındaki azalma ve de e-biletin getirdiği faydalardan kaynaklı olabileceği, ayrıca bir kısım tribün olaylarının rapor edilmemiş olabileceği ifade edilmiştir.
- (89) 11.10.2017 tarihinde TFF ile yapılan görüşmede;
- Sistemin yalnızca turnikeler ve kameralar gibi fiziki altyapıdan ibaret olmadığı, aynı zamanda verilerin toplandığı merkezi veri tabanından ve bilet satış portalının olduğu, statlara kurulan sistemlerin birbirinden bağımsız yönetilmesi halinde teknik sorunlar yaşanabileceği,
  - Elektronik kart oluşturmak amacıyla alınacak kişisel verilerin 6222 Sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca TFF bünyesinde oluşturulan merkezi veri tabanında

tutulabileceğinden kulüplerin kendi taraftar kart programlarını oluşturmaları ve kendi elektronik veri tabanlarını yaratmalarının mümkün olmadığı,

- Birçok kulübün merkezi sisteme entegre bir sistemi kurmasının finansal açıdan mümkün olmadığı,
- Farklı kredi kartlarının entegrasyonunun BKM tarafından sağlanıyorken futbol bakımından böyle bir üst kuruluş kurulum maliyetinin çok yüksek olduğu, bu nedenle TFF tarafından bir merkezden yürütülme zorunluluğunun ortaya çıktığı,
- Maçlara girmesi yasaklı kişilerin stada girmesinin merkezi olarak engellenmemesi durumunda birçok sorunun ortaya çıkabileceği, her kulübün kendi dilediği sistemi kurması durumunda bunun sisteme entegre edilmesinin zor olacağı, aynı zamanda işletilmesinde de sorunlar yaratacağı,
- Bunun yanında TFF'nin kulüplere kişilerin bilgilerini içeren veri setini aktarmasının kanunen mümkün olmadığı,
- Bildirim Formunda da belirtildiği üzere, Finansal Kuruluş Sözleşmesi'ne taraf olabilecek teşebbüslerin maliyet/fayda dengesinin ancak 10 yıl gibi bir süre zarfında karşılanabileceğinin müzakere edildiği, ayrıca sözleşmenin alt lisanslamayı yasaklamadığı, ancak bu konuda henüz bir talep gelmediği

ifade edilmiştir.

(90) 12.10.2017 tarihinde BKM ile yapılan görüşmede;

- Ödeme fonksiyonu bulunması halinde, eğer kart çıkaran kuruluş ile kart kabul eden kuruluş farklı ise, bu iki kuruluşun iletişiminin sağlanabilmesi için BKM gibi merkezi yapıların devreye girmesi gerektiği,
- Bir kredi kartının maliyet kalemlerinde otorizasyon maliyeti, kartın kötüye kullanımına ilişkin oluşabilecek maliyetler, mevduat sistemini işletebilmenin maliyeti, kredi kartı tarafında müşterinin ödeme maliyeti, batık kredi maliyeti, şube, atm, çağrı merkezi gibi kanalların teknoloji ve personel maliyeti, kredi kartı tarafında fonlama maliyeti vb. maliyetlerin olduğu, bunun yanında banka kartında olup kredi kartında olmayan maliyetler ile kartın fiziksel üretim ve gönderilme maliyetinin de bulunduğu, ayrıca takas hizmetleri için gereken maliyetler olduğu,
- Bir takım maliyetlerin kartın kullanımıyla alakalı olmadığı, örneğin finansal kuruluşun sadece kişinin bilgilerini saklamak için katlandığı maliyetler olduğu,
- Kartın ödeme fonksiyonunun bulunması durumunda, uyulması gereken güvenlik standartlarının bulunduğu

ifade edilmiştir.

H.2.8.5. Yayınıcı Teşebbüslerden Elde Edilen Bilgi ve Belgeler

(91) (.....); Passolig sisteminin, yapmakta oldukları spor yayıncılık faaliyetlerine herhangi bir negatif etkisinin bulunmadığını belirtmiştir. (.....); Passolig sisteminin avantaj ve dezavantajlarını değerlendirebilecek özel bir bilgi ve deneyimlerinin olmadığını, kamuoyu tarafından dile getirilen genel bilgilerle sınırlı olarak Passolig sistemini değerlendirecek olurlarsa bu uygulama ile taraftarların kişisel bilgilerinin sistemde kayıt altında olduğunu ve tribünlerde taşkınlık yapan kişilere kolaylıkla erişim sağlanabildiğini, böylece taraftarlara güvenli koşullarda maç izleme imkânı sağlandığını belirtmiştir. (.....); Passolig Kart'ın sporda şiddet ve düzensizliğin önlenmesi noktasında önemli bir işlevi olduğunu, ancak uygulamada amaçlanan düzeyde başarının henüz yakalanmadığını, kart için her yıl yenileme ücreti, her maç için de hizmet bedeli alındığını, kişinin kendi takımı dışında bir başka bir maça gitmesinin zor olduğunu

belirtmiştir. (.....) ise; Passolig sisteminin güvenlik ve şiddetin önlenmesi yönünden beklentileri tam olarak karşılamadığını, Passolig aracılığı ile tribünlerde olay çıkartan kişilerin kameralar vasıtasıyla koltuk numaralarına kadar tespit edilebilecek durumda olmasına rağmen tribünde şiddet olaylarının önlenemediğini, özellikle Passolig'in ilk uygulandığı dönemde taraftar sayısının azaldığını, ancak uygulamanın devamı yönündeki kararlılık ve kriminal olaylarla bağlantı kurulmadığının ortaya çıkması ile seyirci sayısının arttığını, Passolig aracılığıyla birlikte ilgili banka ve oluşumların kredi, promosyon gibi ekonomik destek ve katkı yapmak için aracı kurum olduğunun da görüldüğünü ifade etmiştir.

H.3. Değerlendirme

- (92) Yukarıda yer verildiği üzere, Passolig adıyla bilinen ve nihayetinde futbol müsabaka biletlerinin elektronik olarak satışı için kurulan sistem çerçevesinde her bir futbol kulübü ve TFF arasında "Beyan ve Muvafakatname", TFF ile E-KENT/NETAŞ arasında "Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi", TFF ile AKTİFBANK arasında "Finansal Kuruluş Sözleşmesi", AKTİFBANK ile her bir futbol kulübü arasında "Bilet Satışına Aracılık Sözleşmeleri" akdedilmiştir.
- (93) *Passolig* kararında Kurul, TFF tarafından oluşturulan e-kart sistemiyle gelir getirici nitelikte ekonomik faaliyet yaratıldığını ve yeni bir pazar oluşturulduğunu, TFF'nin teşebbüs niteliğini haiz olduğunu, TFF ile AKTİFBANK arasında akdedilen sözleşme ile AKTİFBANK'a 10 yıl boyunca e-kart pazarında münhasıran faaliyet gösterme imkânı tanındığını ve bu süre boyunca başka herhangi bir teşebbüsün pazara girişinin söz konusu olamayacağını, bu nedenle sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olduğunu, AKTİFBANK'ın e-kart sistemini işletme konusunda yetkili kılınmasının doğal bir sonucu olarak bilet satışına aracılık sözleşmelerinin de AKTİFBANK ile yapıldığını değerlendirmiştir. Akabinde ilgili sözleşmeler bireysel muafiyet analizine tabi tutulmuştur.
- (94) *Passolig* kararında futbol kulüpleri ile TFF arasında akdedilen "Beyan ve Muvafakatname" sözleşmesine yönelik herhangi bir değerlendirme yapılmazken; analizler diğer üç sözleşme çerçevesinde yapılmıştır. Kararda yapılan değerlendirmede bu üç sözleşmeden "Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi"nin diğer iki sözleşmeden farklı ele alındığı görülmüştür. Kararın içeriğinde "Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi"nin TFF açısından bir hizmet alımı sözleşmesi niteliğinde olduğu ve bu anlamda 4054 sayılı Kanun kapsamında yer almadığı açıkça ifade edilmiş, keza kararın devamında muafiyet analizi Finansal Kuruluş Sözleşmesi ile Bilet Satışlarına Aracılık Sözleşmesi'ne yönelik olarak yapılmıştır.
- (95) Kurul'un sözleşmeler özelinde yaptığı bu değerlendirmelere rağmen, karar neticesinde üç sözleşmeye birlikte muafiyet verilmesinde, ilgili sözleşmelerin sistem için yapılan yatırımların finansal açıdan geri dönüşü bakımından birbiriyle doğrudan ilişkili olmaları önemli rol oynamıştır. Dosya kapsamında yapılan incelemelerden anlaşıldığı üzere, sistemden elde edilmesi planlanan harcamalar ve gelirler çeşitli olup kulüplerin sahip olduğu haklar nedeniyle ancak birbiriyle bağlantılı sözleşmeler sonrasında hukuki zemine oturabilmektedir. İşlem tarafları da başvurularında sistemi oluşturan sözleşmelerin bir bütün olarak değerlendirilmesi gerektiğini, aksi takdirde sistemden beklenen mali ve sosyal faydaların gerek hukuki düzlemde gerek pratikte sağlanamayacağını belirtmiştir. Hem Kurul'un önceki karardaki yaklaşımı hem de sistemin özellikleri dikkate alındığında, sözleşmelere yönelik bütüncül bir yaklaşım bu kararda da benimsenmiştir.
- (96) Bu çerçevede, sistemde esas ekonomik değeri yaratan 2023-2024 futbol sezonu

sonuna kadar geçerli "Finansal Kuruluş Sözleşmesi" ve büyük bir kısmı²⁸ 2023-2024 futbol sezonu sonuna kadar geçerli "Bilet Satışına Aracılık Sözleşmeleri"nin, karar tarihi itibarıyla kalan altı futbol sezonuna yönelik yapılan bireysel muafiyet analizine aşağıda yer verilmiştir. Muafiyet analizinin ardından AKTİFBANK'ın bağlama yaparak hâkim durumunu kötüye kullandığına yönelik iddialara ilişkin değerlendirme yapılmıştır.

H.3.1. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

H.3.1.1. Malların Üretimi veya Dağıtımını ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmelerin Sağlanması

- (97) Bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanabilmesi için öncelikle, yapılan bu anlaşma vesilesiyle anlaşma konusu mal ya da hizmetlerin üretimi ve dağıtımını ile ilgili olarak bir gelişme veya iyileşme olması ya da ekonomik veya teknik gelişme sağlanması gerekmektedir. Bunun gibi, Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesinde yapılacak değerlendirmede; anlaşma sonucunda ortaya çıkacak olan muafiyet tanınmasına konu etkilerin ekonominin bütününde ortaya çıkması, bu etkinliklerin gerçekleşme olasılığı ve zamanının tahmin edilebiliyor olması gerekmektedir.
- (98) *Passolig* kararında aynı başlık altında yapılan değerlendirmede, e-kart sisteminin uygulanması, elektronik biletleme yapılması ve stadyumlarda güvenlik önlemleri kurularak buna ilişkin veri tabanları oluşturulması suretiyle hizmetlerin daha güvenli sunumunun ve hizmeti sunan teşebbüs konumundaki futbol kulüplerinin şiddet eylemleri kapsamında uğradıkları zararlardan korunmalarının mümkün olabileceği, bu durumun kamu yararı sağlayacak bir gelişme olarak ele alındığı noktada, malların üretim veya dağıtımını ile hizmetlerin sunulmasında iyileşme sağladığı sonucuna varılabileceği, buna ek olarak söz konusu iyileşmeler kapsamında hizmetin münhasıran tek sağlayıcıdan temin edilmesinin maliyet avantajları yaratacağı, hizmetlerin güvenli olarak sunumunu sağlamanın tek bir veri tabanının oluşturulabilmesine bağlı olduğu, birden fazla sistem entegratörü olmasının ek işlem maliyeti yaratacağı ve sistemin işlerliğini engelleyebileceği, bu nedenle söz konusu sözleşmelerin münhasır olarak düzenlenmesi ile bahsi geçen ekonomik faydaların doğacağı değerlendirilmesine yer verilmiştir.
- (99) Dosya kapsamında yapılan incelemelerde Kurul'un yukarıda yaptığı tespitleri değiştirmesini gerektirecek bir gelişmenin olmadığı değerlendirilmektedir. Bu sebeple bildirme konu Sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan koşulları sağladığı sonucuna varılmaktadır.

H.3.1.2. Tüketicinin Bundan Yarar Sağlaması

- (100) Bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında muafiyetten yararlanabilmesi için gerekli olan ikinci koşul, pazardaki ekonomik iyileşme ve gelişmelerden tüketicilerin yarar sağlaması olarak sayılmaktadır.
- (101) *Passolig* kararında aynı başlık altında yapılan değerlendirmede, hizmetlerin güvenli sunumunun sağlanmasının, futbol müsabaka biletlerinin fiyatlarında yaşanan sanal artışların önüne geçilerek, tüketicilerin futbol kulüplerince belirlenen değerler üzerinden ürün temin edebilmelerinin ve maliyet avantajlarının yansıtılması hususlarının tüketicinin ilgili uygulama kapsamında elde ettiği faydalar olarak ele alınabileceği belirtilmiştir.
- (102) Kurul'un tespit ettiği hususlara ilave olarak, altyapının ve e-kartların tek bir sağlayıcıdan

²⁸ Bu kapsamda akdedilen 42 sözleşmeden (.....). Diğer futbol kulüpleriyle yapılan bilet satışına aracılık sözleşmeleri 2023-2024 futbol sezonu sonunda sona erecektir. (.....).

sağlanmasının tüketiciler nezdinde oluşabilecek bir diğer faydası, tüketicilerin sahip oldukları e-kartla Türkiye’de sistemin kurulduğu tüm stadyumlara girebilmesine olanak tanınmasıdır. Aksi halde tüketicilerin destekledikleri takımın bir başka stadyumdaki maçına veya ligdeki başka bir takımın maçına giderken maçına gittiği kulübün de e-kartını alması gerekecektir. Zira stadyumlardaki yazılımların farklı olması, bir e-kartın başka bir stadyumda sağlıklı bir şekilde çalışmasına engel olabilecektir. Ancak mevcut sistemin şu anki uygulamasında, tüm altyapı tek bir sağlayıcı aracılığıyla yönetildiğinden böyle bir sorunla karşılaşılmaması mümkün görünmemektedir.

- (103) Öte yandan, dosya kapsamında sunulan şikâyetlerde genellikle Passolig sisteminin tüketici lehine sonuç doğurmadığı, stadyumlardaki izleme oranlarını düşürdüğü, şiddet olaylarını engellemediği, cezaların şahsileştirilmesini sağlayamadığı ifade edilmiştir.
- (104) 6222 sayılı Kanun çerçevesinde yürürlüğe konan e-kart ve e-bilet uygulamalarına yönelik toplumsal bir tepki olduğu Kurul tarafından Passolig kararında da tespit edilmiştir. Bununla birlikte, söz konusu tepkinin ve şikâyetçilerce dile getirilen hususlardaki sonuçların, işbu dosya kapsamında muafiyet değerlendirilmesine tabi tutulan münhasırlık hükümlerinden ziyade 6222 sayılı Kanun ile sporda şiddetin giderilmesinde araç olarak düzenlenen e-kart ve e-bilet kavramlarına yönelik olduğu değerlendirilmektedir. Zira dile getirilen şikâyetler ile dosya kapsamında incelemeye tabi tutulan Passolig sisteminin tek elden yürütülmesi arasında doğrudan bir neden-sonuç ilişkisi kurmak mümkün olmamıştır. Örneğin öne sürülen hususlardan stadyumlardaki izleme oranlarının, yasal olarak zorunlu tutulan e-kart ve e-biletin her bir kulüp tarafından münferiden uygulanması halinde düşmeyeceğine yönelik somut bir çıkarım yapılamamaktadır. Bunun yanında, Passolig sistemi öncesine dair veriler sağlıklı bir karşılaştırmaya imkân vermemekle birlikte, sistemin uygulanmaya başladığı ilk yıl ortalama izleyici sayısının yarı yarıya azaldığı, ancak sonrasında giderek arttığı görülmektedir. Bu durumun nedeni olarak kulüplerin genel sportif başarı düzeyi, bilet fiyatları, yeni stadyumların inşa edilmesi gibi birçok unsur sayılabilecektir. Söz konusu unsurlar kulüpler nezdinde incelendiğinde sportif başarının izleyici çekme konusunda ne kadar önemli olduğu görülmektedir²⁹. Aşağıdaki tablolardan görüldüğü üzere, görece iyi sezon geçirdikleri 2017-2018 sezonunda³⁰ GALATASARAY ve Akhisar Belediye Gençlik ve Spor Kulübü Derneği (AKHİSAR) seyirci sayısını büyük oranda artırmıştır. Benzer şekilde ligde üst sıraları zorlamaya başlayan BAŞAKŞEHİR’in de seyirci sayısını giderek artırdığı görülmektedir. Aynı sezonda geçen yıllara göre nispeten başarısız bir sezon geçiren BEŞİKTAŞ’ın seyirci sayısında önemli bir değişiklik olmazken, aynı sezonda küme düşen Osmanlı Spor Futbol Kulübü’nün (OSMANLISPOR) seyirci sayısı önemli oranda azalmıştır.

Tablo-1: Süper Toto Süper Lig Ortalama ve Toplam Seyirci Sayısı

Sezon	Ortalama Seyirci Sayısı	Toplam Seyirci Sayısı (milyon)
2013-2014 ³¹	10.990	V.Y.
2014-2015	6.707	1,9
2015-2016	8.377	2,5
2016-2017	8.962	2,7
2017-2018	12.821	3,9

Kaynak: TFF, Ekolig Futbol Ekonomisi Raporları, futbolekonomi.com.

²⁹ Bilgi vermesi açısından bazı kulüplere yer verilmiştir.

³⁰ 2017-2018 futbol sezonunda GALATASARAY Süper Lig, AKHİSAR Türkiye Kupası şampiyonu olmuştur.

³¹ Sezona ait resmi bir veri bulunamamış, <http://www.futbolekonomi.com/index.php/raporlar/3377-sueper-lig-seyirci-says-passolig.html> adresinden alınmıştır.

Tablo-2: Kulüp Bazında Ortalama ve Toplam Seyirci Sayısı

Kulüp	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Galatasaray	21.086	18.745	18.865	40.778
Fenerbahçe	13.685	24.958	16.405	29.035
Beşiktaş	15.822	16.292	30.446	29.562
Akhisar	2.254	2.149	2.177	5.795
Başakşehir	1.673	2.285	3.271	5.112
Konyaspor	15.274	15.495	14.300	12.151
Osmanlıspor	.. ³²	3.703	3.766	1.718

Kaynak: Ekolig Futbol Ekonomisi Raporları

- (105) Şikâyetlerde benzer şekilde sıklıkla dile getirilen Passolig sisteminin sporda şiddetin önlenmesinde ve cezaların şahsileştirilmesinde yetersiz kaldığı hususunda da sistemin tek sağlayıcıdan sağlanmasıyla bağlantısını kurmak mümkün olmamıştır. Bu konuya dair işlem tarafları ülkemizde taraftarların kendi yerinde müsabakayı izleme kültürünün henüz oluşmadığını, bu durumun şiddet olaylarına karışan kişilerin tespitini zorlaştırdığını belirtmektedir. Öte yandan, şiddete karışan kişilerin tespiti için stadyumlardaki kamera vb. sistemlerin yanında kolluk kuvvetlerinin ve adli makamların da sürece daha aktif şekilde dâhil olması gerekmektedir. Dolayısıyla aksaklığın nerede yaşandığının tespiti kolay olmamaktadır. Yine de Passolig uygulaması yürürlüğe girmeden önceki ve girdikten sonraki dönemde TFF tarafından verilen cezaların seyrine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir. Tablodan görüldüğü üzere, uygulamanın stadyumlardaki şiddet olaylarını veya kötü tezahüratı tamamen bitirmediği söylenebilecektir. Bunun yanında, Passolig uygulamasıyla birlikte müsabakayı izlemek üzere stadyuma hiçbir seyircinin alınmadığı “seyircisiz oynama” cezasının giderek azaldığını, bu cezanın yerini tribünlerin şiddet olaylarına karışan veya kötü tezahürat eden bloklarında yer alan seyircilerin e-bilet kapsamındaki kartlarının bloke edilmesi suretiyle bir sonraki müsabakaya girişlerinin engellenmesini sağlayan “kart blokajı” cezasının aldığı görülmektedir. Bu çerçevede, dosya konusu uygulamayla birlikte spor müsabakalarındaki şiddetin önlenmesinde ve cezaların şahsileştirilmesinde arzulanan düzeyde olmasa da bir miktar olumlu yol kat edildiğini söylemek mümkündür.

Tablo-3: Passolig Uygulamasının Yürürlüğe Girdiği 2014-2015 Sezonu Öncesi ve Sonrasında TFF Tarafından Verilen Cezalar

Ceza Türü/Sezon	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Seyircisiz Oynama	36	30	54	0	21	12	4
Tribün Kapatma	-	-	-	50	-	-	-
Blok Kapatma (Kart Blokajı)	-	-	-	-	144	138	160

Kaynak: TFF ve Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu (PFDK) kararları

- (106) Sonuç olarak yukarıda değinilen şikâyetlerin, sistemin tek sağlayıcıdan sağlanmasından ziyade uygulamadaki aksaklıklardan veya e-kart/e-bilet uygulamasının kavramsal olarak yetersiz olduğunun düşünülmesinden kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Kanun koyucunun bu araçları sporda şiddeti önlemede yeterli gördüğü dikkate alındığında; bu araçların hedeflenen amaçlara ulaşmada yeterli olup olmadığını sorgulamanın ve sporda şiddeti önleme ve cezaları şahsileştirme konusunda hedeflenen noktaya varılıp varılmadığının tespitinin Rekabet Kurumunun yetkisi dâhilinde olmadığı açıktır.
- (107) Yukarıda yer verilen değerlendirmeler doğrultusunda, Kurul'un *Passolig* kararında sistemin tüketici faydasını sağladığı yönünde yaptığı tespitleri değiştirmesini gerektirecek bir hususun olmadığı değerlendirilmektedir. Bu sebeple bildirim konu

³² OSMANLISPOR bu sezonda en üst futbol liginde bulunmadığından sağlıklı bir veri elde edilememiştir.

Sözleşmelerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde sayılan koşulları sağladığı sonucu varılmaktadır.

H.3.1.3. İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (108) *Passolig* kararında Kurul tarafından, muafiyet analizinin "ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması" koşuluna yönelik sisteme yapılan yatırımların ne kadar zamanda geri dönüşünün sağlanacağı konusunda yeterli bilgi sağlanamaması nedeniyle doğru bir değerlendirmeye tabi tutulamayacağı, yine aynı nedenle incelemeye konu on yıllık münhasırlık içeren sözleşmenin pazardaki etkilerinin incelenmesinin de henüz mümkün olmadığı tespitleri yapılmıştır. Dolayısıyla, dosya kapsamında Kurul'un önceki karardaki tespitleri çerçevesinde analizler yapılmıştır.
- (109) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkıp kalkmayacağına ilişkin tespiti için, rekabeti sınırlayıcı anlaşma sonrasında ilgili pazarda rekabetin ne kadar sınırlanacağına ilişkin değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda hem mevcut hem de potansiyel rekabet değerlendirmeye dâhil edilmelidir. Pazardaki mevcut ve potansiyel rekabetin durumu ise pazar paylarının yanı sıra pazara giriş engelleri, rakiplerin rekabet gücü ve istekleri, belirli bir ölçekte pazara yeni giriş olma olasılığı gibi faktörler ile ölçülmektedir.
- (110) Daha önce ifade edildiği üzere, futbol kulüpleri 6222 sayılı Kanun çerçevesinde maçların oynandığı stadyumlara öngörülen güvenlik ekipmanının kurulmasıyla e-kart ile satışı gerçekleştirilecek biletlerin basım, satış ve dağıtımına ilişkin yerel uygulamalar işletmesinden doğan yükümlülükleri yerine getirmek için gereken maliyete katlanmak istememiş, bu çerçevede TFF'ye sistemin tasarlanması ve uygulanması için muvafakatname vermiştir. Söz konusu muvafakatname gereği kulüplerin sorumluluklarında olan ve 6222 sayılı Kanun'un 5. maddesinde belirlenen sistemlerle ilgili teknik donanımlar ve bu donanımların bakım ve işletimi kulüpler adına TFF tarafından yerine getirilecek olup, kulüpler Finansal Kuruluş tarafından sağlanan Passolig Kartlar ile ülke genelinde alışveriş yerleri ve ticari işletmelerde kullanılmak üzere değer katan hizmetleri elektronik kartlara ekleyerek bir merkezi sadakat programı ve merkezi bilet satış sistemi altyapısı oluşturulacağını kabul etmektedir. Bunun yanında, merkezi bilet satış sisteminde müsabaka biletleri alımında ve ödemelerinde sadece bu elektronik kartların kullanılması, satın alınan biletlerin sadece bu elektronik kartlara tanımlanacağı beyan ve muvafakat edilmiştir. Dosya kapsamında Süper Toto Süper Lig ve PTT 1. Lig'de bulunan spor kulüplerinden sistemin işletilmesine dair görüş talep edilmiş, görüşleri istenen kulüplerden 21 tanesinden görüş alınmış, görüş bildiren kulüplerin 15 tanesi sistemin ortak bir aracıyla işletilmesinden memnun olduklarını, sözleşmelerin bitmesinin ardından da kulüp bünyesinde bireysel düzeyde işletmeyi düşünmediklerini belirtmiştir. Bunun yanında (.....) ve (.....) içinde yer aldığı dört spor kulübü ortak sistemden çıkma isteklerinin bulunduğunu bildirmiştir, iki kulüp ise olumlu ya da olumsuz bir görüş vermemiştir.
- (111) Bu noktada, dosya kapsamında belirlenen "futbol müsabaka biletlerinin satışında kullanılacak elektronik kart pazarı" özelinde pazar yapısına değinilmelidir. Bu çerçevede ilk olarak spor kulüplerinin kendine has teşebbüs yapısından bahsedilmesi gerekmektedir. Gerek Kurul'un³³ gerek dünyadaki³⁴ çeşitli rekabet otoritelerinin ve mahkemelerin spor sektörüne ilişkin uygulamaları incelendiğinde, sportif faaliyetlerin

³³ Kurul'un; 27.10.2011 tarihli, 11-54/1385-495 sayılı; 25.12.2001 tarihli, 01-63/645-171 sayılı ve 10.02.2016 tarihli, 16-04/82-36 sayılı kararları.

³⁴ UEFA v. Jean Marc Bosman, C-415/93 sayılı ve 1995 tarihli karar, Meca Medina and Igor Majcen v. Commission, ECR 2006 I-6991, Bundesliga, OJ L 134, 46., FAPL, Case 38173.

salt sportif yönünün yanında, iktisadi bir yönünün de bulunduğu genel olarak kabul edildiği anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda spor kulüpleri bilet satışı, yayın haklarının satışı, reklam ve sponsorluk haklarının satışı ve futbolcu transferi gibi alanlardaki faaliyetleri bakımından teşebbüs kabul edilmektedir. Amerika Yüksek Mahkemesinin 2010 tarihli *American Needle*³⁵ kararında da spor kulüplerinin fikri mülkiyet hakları, taraftar toplama çabaları ve sporcularla yapılan anlaşmalar açısından rakip sayılabilecekleri belirtilmiştir.

- (112) Bununla birlikte, spor kulüplerinin pazardaki birbiriyle olan rakiplik ilişkisi ve müşterileri (taraftarları) ile olan ilişkisi klasik mal ve hizmet piyasalarından oldukça farklılaşmaktadır. Spor kulüpleri, klasik piyasalardan farklı olarak rakiplerinden bağımsız bir şekilde var olamamaktadır. Bir başka deyişle, herhangi bir rakip olmaksızın spor kulüpleri hedeflenen sportif faaliyeti gerçekleştirememekte ve buna bağlı olarak herhangi bir iktisadi sonuç elde edememektedir. Spor kulüplerinin, sportif faaliyet göstermek bakımından rakiplerine bağımlı olmalarına karşın, yürüttükleri bilet, forma satışı, yayın, sponsor vb. iktisadi faaliyetler bakımından rakipleriyle ilişkileri oldukça zayıftır. Hatta bu tür faaliyetler açısından spor kulüpleri arasında ikame ilişkisinin bulunmadığı dahi söylenebilecektir. Zira pazardaki nihai tüketicilerin (taraftarların) bir kulübü iktisadi kriterlerden ziyade kulübün sportif başarılarından ya da sosyal ve kültürel bazı etkilerden dolayı desteklediği, tuttuğu takım tercihini iktisadi olaylara bağlı olarak (bilet, forma fiyatının ucuz ya da pahalı olması gibi) kolaylıkla değiştirmedeği bilinmektedir. Tüketiciler, rakip kulübün bilet veya tekstil ürünlerinin fiyatları daha ucuz olduğu için rakip kulübü desteklemeye ve ürünlerini kullanmaya yönelmemektedir. Bu bakımdan, bir spor kulübüyle tüketicisi (taraftarı) arasında ciddi bir marka bağımlılığı bulunduğu, spor kulübünün taraftarı üzerinde tekele yakın bir gücü olduğu ifade edilebilecektir. Tüketicileriyle aralarındaki bu yüksek marka bağımlılığı, spor kulüplerine, bilet ve ürün satışı vb. iktisadi faaliyetleri açısından rakiplerinden bağımsız şekilde hareket edebilme imkânı tanımaktadır.
- (113) Somut olay özelinde ele alınması gereken e-kartlar bakımından da bu durum geçerlidir. Her bir kulübün e-kartlarına yönelik talebin neredeyse tamamını marka bağımlılığı yüksek olan kendi taraftarı yarattığından, e-kartın fiyatına bağlı olarak talepte diğer spor kulüplerinin tüketicilerinin talebinden kaynaklanan bir talep artışı olması beklenmemektedir. Bu bakımdan, ilgili ürün pazarı özelinde, ürünler arası ikame ilişkinin yüksek olmadığı söylenebilecektir. Dolayısıyla, dosya kapsamında incelenen Passolig sisteminin futbol kulüplerince münferiden yürütüldüğü durumda, sistem çerçevesinde yaratılan iktisadi değerler (e-kart bedeli, yenileme ücreti vb.) bakımından tüketicilere doğrudan yansıma ihtimalinin yüksek, daha somut faydaların bulunacağına dair çıkarım yapmak mümkün olmamıştır.
- (114) Öte yandan mevzuat gereği müsabakalara giriş için zorunlu olarak edinilmesi gereken bu ürünün her bir futbol kulübünce taraftarına/izleyicisine sağlanmasının ardından TFF bünyesinde oluşturulacak merkezi sisteme entegrasyonunun sağlanması gerekmektedir. Zira 6222 sayılı Kanun çerçevesinde TFF tarafından ilgili kamu kurumlarıyla bu bilgilerin paylaşılması gerekmektedir. Futbol kulüplerinin bu türden yazılımsal ve teknik süreçleri içeren faaliyetleri tek başlarına yürütebilecek bilgi ve tecrübelerinin olmadığı göz önünde bulundurulduğunda, ilgili ürün ve hizmetin sağlanması için dışarıdan hizmet almaları beklenmelidir. Bu durumda teorik olarak 34 farklı yazılımın TFF'deki merkezi sisteme entegre olması ve birlikte işlerliğinin sağlanması gerekecektir. İşbu kararın muafiyet koşullarından "d" bendinin incelendiği kısımda da yer verildiği üzere, bu durumda teknik/mali birtakım sorunların işlem

³⁵ American Needle, Inc. v. National Football League, 560 U.S. 183 (2010).

maliyetini artırması ve ilgili Kanun'dan beklenen faydaların etkin şekilde yaratılmaması muhtemel olacaktır. Dolayısıyla, ilgili ürün pazarı özelinde sistemin gerekliliklerinin, pratikte hizmetin tek sağlayıcıdan sağlanmasına yol açtığı değerlendirilmektedir. Bu noktada da pazar için ihalelerin açık yapılıp yapılmadığı, münhasırlık sürelerinin gereğinden uzun olup olmadığı, münhasırlığın açık veya gizli şekilde uzamasına yol açacak düzenlemelerin olup olmadığı gibi unsurlar önem kazanmaktadır.

- (115) TFF ile AKTİFBANK ve E-KENT/NETAŞ arasında imzalanan Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi ve Finansal Kuruluş Sözleşmesi öncesinde yapılan ihalelerin, ilan edilen Niyet Beyanı ile kamuya açık hale getirildiği ve ihalenin gerçekleşen katılımlar çerçevesinde rekabetçi bir ortamda gerçekleştirildiği ve dolayısıyla düzenlenen ihaleler öncesinde pazar için rekabetin ve rekabet ortamının sağlandığı görülmektedir. Bunun yanında, sistem çerçevesinde tasarlanan gider ve gelir kalemleri çeşitliliği ve yeni oluşan bir pazar olmasının getirdiği belirsizlikler de etken olarak değerlendirilebilecek ise de nihayetinde ihalelere katılma konusunda pazardaki diğer oyuncuların çok istekli olmadığı anlaşılmaktadır.
- (116) Kurul'un da önceki *Passolig* kararında belirttiği üzere oluşabilecek rekabetçi endişelerin değerlendirilmesi noktasında önem arz eden bir başka husus sözleşme sürelerine ilişkindir. Yukarıda bahsi geçen ihalelerin sonuçlanmasının ardından kazanan taraflarla akdedilen sözleşmelerin, ilgili pazarlarda belli oyuncuların faaliyet gösterebilmesine imkân yaratan nitelikleri açısından oldukça uzun süreli düzenlenmiş olması rekabeti sınırlayıcı nitelik taşıyabilecektir.
- (117) Kurul, sistem çerçevesinde yapılan sözleşme grupları içerisinde ilgili ürün pazarları özelinde rekabetçi açıdan olumsuz etkiler doğurabilecek sözleşmelerin esas olarak TFF ile AKTİFBANK arasında akdedilen Finansal Kuruluş Sözleşmesi ile AKTİFBANK ile spor kulüpleri arasında akdedilen Bilet Satışına Aracılık Hizmetleri Sözleşmeleri olduğunu tespit etmiştir. Finansal Kuruluş Sözleşmesi, başta on yıllık olarak imzalanmış olup akabinde yapılan protokol ile 2014-2015 futbol sezonundan başlamak üzere on sezon boyunca geçerli olacağı hükmü getirilmiştir. İşlem tarafları, söz konusu sürenin bu denli uzun olmasının nedeninin sistem için yapılacak yatırımın geri dönüşünün sağlanması olduğunu ifade etmiştir.
- (118) Teşebbüslere münhasıran faaliyet gösterme yetkisi veren sözleşmelerin süresinin makul olup olmadığının değerlendirmesinde, yapılmış olan yatırımların geri dönüş süresi önemli rol oynamaktadır. AKTİFBANK'tan talep edilen bilgiler çerçevesinde sistemin gelir ve gider verileri incelendiğinde; AKTİFBANK, sisteme muafiyet tanınan ilk üç yılda, sistemin başlangıç finansmanının yüklü bir gider yaratmasından dolayı zarar etmiştir. Bankanın zararı yıldan yıla giderek azalmakla birlikte sistemden ancak 2020 yılı sonunda kâr elde etmeye başlaması öngörülmektedir. Bununla birlikte AKTİFBANK'ın sözleşme süresi sonunda sistemden (.....) TL zarar edeceği tahmin edilmektedir. AKTİFBANK tarafından sistemden beklenen ekonomik faydanın yalnızca belirli bir kâr elde etmek olmadığı, ayrıca sistem sayesinde kazanılacak müşteri portföyü ile bankanın bireysel bankacılık alanına aktif şekilde girebilmesi için kaldıraç oluşturulmasının hedeflendiği belirtilmiştir. Dolayısıyla, söz konusu verilerden, *Passolig* sisteminin sağlıklı bir şekilde işlenmesini teminen teşebbüsçe yapılması planlanan yatırımın, sözleşmenin kalan süresi içinde ancak karşılanabildiği anlaşılmaktadır.
- (119) *Passolig* sistemi içerisinde etkilenen bir diğer pazar olan "futbol biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı"nda futbol kulüpleri, önceki kararda da belirtildiği üzere, e-kart sisteminin işletme konusunda yetkili kılınmasının doğal bir sonucu olarak bilet satışına aracılık konusunda da AKTİFBANK ile sözleşme yapmayı tercih etmişlerdir. Bu

sözleşmelerin süresi de, (.....) imzaladıkları hariç olmak üzere³⁶, “Finansal Kuruluş Sözleşmesi” ile aynıdır. (.....).

- (120) Dosya kapsamında incelenen sistem çerçevesinde, müsabaka biletlerinin satış hakkı ve bundan elde edilecek gelirler eskiden olduğu gibi futbol kulüplerine aittir. Ancak 6222 sayılı Kanun’da, bu bilet satışlarının e-kart sistemi üzerinden ve e-bilet merkezi sistemi kullanılarak yapılması öngörülmektedir. Merkezi e-bilet satışına konu olan biletlerin fiyatı kulüplerce serbest olarak belirlenmekte ve bundan elde edilen gelirler hiçbir kesintiye uğratılmaksızın ilgili kulüplere aktarılmaktadır. *Passolig* kararında da belirtildiği üzere, kural olarak, yasada belirtilen zorunlulukları karşılamak ve merkezi e-bilet sistemine dâhil olmak kaydıyla her kulübün kendi biletini satmasını engelleyecek herhangi bir husus bulunmamaktadır. Ancak sisteme farklı bir aracı teşebbüsün entegre olması durumunda pratikte karşılaşılabilecek teknik ve mali zorluklar, kulüplerin bu türden maliyetlere katlanmak arzunda olmayışı, sistemden beklenen gelirin artırılması, e-kart sisteminde münhasıran yetkili olması gibi nedenlerin doğal bir sonucu olarak kulüpler bilet satışına aracılık konusunda da AKTİFBANK ile sözleşme yapmayı tercih etmişlerdir. Anılan kararda da birbiriyle doğrudan bağlantılı bu durum nedeniyle, ileride e-kart sistemi uygulayıcısının değişmesi durumunda kulüplerin bilet satışına aracılık sözleşmesi yapmayı tercih edecekleri teşebbüsün değişebileceği belirtilmiştir.
- (121) Kurul *Biletix-6* kararında etkinlik biletlerinin satışına ilişkin pazarda hâkim durumda olduğu tespit edilen teşebbüs ile yapılan sözleşmelerin iki yıl ile sınırlandırılmasına karar vermiştir. Önceki *Passolig* kararında ve bu dosyada söz konusu biletleme faaliyetinin ilgili karardan farklı olarak futbola özgülenmiş bir faaliyet olduğu, dolayısıyla farklı bir pazar olarak ele alınması gerektiği değerlendirilmektedir. Ancak *Passolig* kararında da incelenen pazarın *Biletix-6* kararından farklı olduğu ifade edilmekle birlikte, futbola ilişkin aracılık faaliyeti etkinlik biletlerinin satışına aracılık hizmetlerine ilişkin pazarın ancak bir bölümünü oluşturduğundan, rekabetçi endişe doğma ihtimalinin daha düşük olduğu tespiti yapılmıştır. Her ne kadar futbol müsabakaları biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarında mevcut halde yalnızca AKTİFBANK faaliyet gösterse de Kurul’un tespitleri doğrultusunda teşebbüsün etkinlik biletlerine aracılık hizmetleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerle kıyaslanması yararlı olacaktır. Bu çerçevede, aşağıdaki tabloda teşebbüslerin *Passolig* sisteminin uygulanmaya başladığı tarihten itibaren elde ettikleri cirolara yer verilmektedir:

Tablo-4: Bilet Satışına Aracılık Hizmetleri Pazarında Faaliyet Gösteren Teşebbüslerin Ciroları (TL)

Teşebbüs	2014	2015	2016	2017
Biletix	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Aktifbank	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mobilet	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Tibox	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Biletway	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Biletiva	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden edinilen bilgiler

- (122) Tablodan görüldüğü üzere, futbol müsabakalarına yönelik aracılık hizmeti, etkinlik biletlerine aracılık hizmetinin ancak %3-4’ünü oluşturmaktadır. Dolayısıyla, futbol müsabakalarına yönelik aracılık hizmetinin etkinlik hizmetlerine yönelik aracılık hizmeti pazarına kıyasla oldukça küçük bir pazar olduğunu söylemek mümkündür. Bu bakımdan, dosya kapsamında futbol müsabaka biletlerinin sektörde faaliyet göstermek için çok önemli olduğunu belirten teşebbüslere katılmak mümkün olmamıştır. İlaveten

³⁶ (.....).

mevcut sözleşmelerin bitmesinin ardından, yapılan altyapı yatırımlarının mülkiyeti kulüplere ve Federasyon'a geçeceği için bilet satışına aracılık hizmetinde faaliyet gösteren teşebbüsler futbol müsabaka biletleri açısından pazara mevcut durumdan daha kolay şekilde girebilecektir.

(123) Yukarıda yer verilen tespitler doğrultusunda;

- Öngörülen sistemin, 6222 sayılı Kanun'un gereğinin hem mali hem teknik açıdan en etkin şekilde yerine getirilebilmesi için pratikte kulüplerin ve federasyonun tek sağlayıcıyla çalışmasına yol açtığı, bu nedenle sağlayıcının belirlenmesinde pazar için rekabetin sağlanmasının önemli olduğu,
- Gerçekleştirilen ihalelerin kamuya açık olarak gerçekleştirildiği, bu bakımdan pazar için rekabetin ilk aşamada sağlandığı,
- Kurul'un muafiyet tanıdığı üç futbol sezonu süresi içerisinde elde edilen ve gelecek sezonlar için elde edilmesi öngörülen gelirlerin yapılan yatırımı, sistemin ilk yatırım maliyetinin yüksek olması nedeniyle sözleşmenin kalan kısmında da karşılamanın beklenmediği, bu nedenle "Finansal Kuruluş Sözleşmesi"ndeki münhasırlığın karar tarihi itibarıyla kalan altı futbol sezonu boyunca da uygulanmasının gerekli olduğu,
- Sistemin ihtiyaçlarının "futbol müsabaka biletlerinin satışında kullanılacak elektronik kart pazarı" ve "futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı"nın bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekliliğine yol açtığı, bu bakımdan futbol kulüplerinin, yasal bir zorunluluk olmamakla birlikte AKTİFBANK e-kart sistemini münhasıran işletmeye yetkili kılınmasının doğal sonucu olarak bilet satışına aracılık hizmetine yönelik sözleşmeleri genellikle aynı süreyle aynı teşebbüsle imzalamayı tercih ettiği,
- Kurul'un Passolig kararında da tespit ettiği gibi "futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri pazarı"nın etkinlik biletlerine aracılık hizmetleri pazarının küçük bir kısmını oluşturduğu, dolayısıyla kulüplerin aracılık hizmetini de tek bir teşebbüsten almasının rekabetçi endişe doğurma ihtimalinin düşük olduğu,

değerlendirmeleri yapılmıştır. Dolayısıyla Passolig sisteminde yer alan sözleşmelerin muafiyet için aranan "ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması" şartını sağladığı kanaatine ulaşılmıştır.

H.3.1.4. Rekabetin (a) ve (b) Bentlerindeki Amaçların Elde Edilmesi İçin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması

(124) *Passolig* kararında Kurul tarafından, muafiyet analizinin "rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması" koşuluna yönelik etkinlik kazanımlarının daha rekabetçi bir yöntemle elde edilmesinin mümkün olup olmadığının değerlendirilmesi için yeterli bilgi ve bulgu olmadığı, bu nedenle sistemin belirli bir süre uygulanmasının beklenmesi gerektiği tespitleri yapılmıştır.

(125) Rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlanıp sınırlanmadığına ilişkin değerlendirmede elde edilmesi beklenen etkinlik kazanımlarının dosya konusu anlaşmaya özgü olması, diğer bir deyişle bu kazanımları gerçekleştirmenin iktisadi olarak anlamlı olan ve daha az sınırlayıcı yollar ile elde edilmemesi gerekmektedir. Eğer etkinlik kazanımları rekabeti daha az sınırlayacak bir yolla elde edilebiliyorsa son şartın sağlanmadığı söylenebilir. Bu durumda alternatif yolun ekonomik ve pratik olması da dikkate alınmalıdır. Muafiyet için ilgili koşulun sağlanıp sağlanmadığına yönelik zorunluluk değerlendirmesi yapılırken anlaşmanın uygulanacağı pazar koşulları da dikkate alınmalıdır.

(126) Muafiyet için aranan şartlara yönelik değerlendirme kapsamında bir önceki başlıkta

tartışıldığı üzere; *Passolig* kararında da vurgulandığı gibi, ilgili uygulama özelinde münhasırlık süresinin gereğinden uzun olup olmadığı önem taşımaktadır. Yukarıda da değinildiği üzere AKTİFBANK'tan talep edilen bilgiler çerçevesinde sistemin gelir ve gider verileri incelendiğinde; içinde bulunulan aşamada AKTİFBANK'ın mali durumunun, sisteme yapılan yatırımın geri dönüşünün sağlanması noktasından uzak olduğunu göstermektedir. TFF ve AKTİFBANK tarafından yapılan başvurularda da *Passolig* uygulaması öncesi yıllık olarak maç başına ortalama satılan bilet adedine göre bir gelir/gider hesaplaması yapılmaya çalışıldığı, sözleşmelerin daha kısa süreli yapılması halinde beklenen getirinin sağlanamayacağı, sistem kurulum maliyetini karşılamada sponsorluk bütçesinin yeterli olmaması halinde de maliyetlerin kart bedeli, kart yenileme bedeli ve turnike geçiş bedeli kalemleri üzerinden finanse edilmesinin gerekeceği, bu durumun taraftarlara ve spor kulüplerine külfet yükleyeceği ifade edilmiştir. Dolayısıyla sistemin ilk defa kurulmasının getirdiği altyapı yatırımlarının maliyeti nedeniyle ortaya çıktığı değerlendirilen bu durumun, sözleşmenin kalan altı futbol sezonu boyunca münhasıran uygulanmasını, yatırım maliyetinin telafi edilebilmesi için, gerekli kıldığı değerlendirilmektedir.

- (127) Öte yandan, sistemin hem e-kart hem e-bilet ürünleri bakımından bir teşebbüs tarafından yürütülmemesinin birtakım teknik ve mali engellere yol açacağı, bu nedenle iktisadi anlamda etkin olmayacağı anlaşılmaktadır. Sistemin birden fazla bilet aracısını içermesi halinde ilk olarak, futbol müsabaka biletlerini satan bu teşebbüslerin, bilet alacak kişilerin e-karta sahip olup olmadıklarının ve maça girmelerinin önünde bir engel olup olmadığının (yasaklı seyirci-blacklist) tespiti için TFF bünyesindeki merkezi biletleme sistemini destekleyen altyapıya entegrasyonun sağlanması gerekecektir. İkinci olarak e-kartlarına farklı bir araçtan bilet yüklenmiş seyircilerin müsabaka alanına girebilmeleri için, alternatif sağlayıcıların müsabaka alanına geçişi kontrol eden turnike sistemine³⁷ ayrıca bir entegrasyonun sağlanması gerekecektir. Bunların yanında, bilet almak izleyicinin e-kartında bakiye olup olmadığının tespiti, kartlar arası bilet transferinin sağlanabilmesi için de AKTİFBANK'ın sistemine entegre olması gerekecektir. Entegre olması gereken sistem sayısı arttıkça bilet satışı gerçekleştiren teşebbüsler, e-kart işleticisi ve TFF arasında daha fazla koordinasyon ve daha karmaşık bir örgütlenme ihtiyacı doğacaktır.
- (128) Bu karmaşık yapı bir şekilde sağlansa da beraberinde operasyonel birtakım sorunlar getirmesi muhtemel olacaktır. Mevcut sistemde stadyumlardaki e-karta yönelik hizmetler ile biletleme faaliyeti aynı sistemden aynı personel tarafından tek bir fiziksel hizmet noktasından sağlanmaktadır. Sisteme farklı bilet araçlarının entegre olması halinde bu teşebbüsü sadece bilet satışları bakımından temsilen ikinci bir fiziksel hizmet noktası açılması ihtiyacı doğacaktır. Bununla birlikte, bir sorun yaşanması halinde sorunun e-karttan mı e-biletten mi kaynaklandığının tespiti ve çözümü için bu noktaların iletişim halinde olması gerekecek, bu durum da soruna çözüm üretilmesini zorlaştırabilecektir. Bunlara benzer durumlar, çağrı ya da internet çözüm merkezleri için de geçerli olacaktır. Ayrıca, stadyumda güvenliğin sağlanması ve maç esnasında küfür edilmesi veya sahaya yabancı cisim atılması gibi kamu müdahalesi gereken durumlarda eylemin kimin tarafından gerçekleştirildiğinin tam olarak tespiti noktasında da koordine olması gereken taraf sayısının artması sorunlara yol açabilecektir.
- (129) Öte yandan işlem tarafları da, müsabaka biletlerine yönelik talep bakımından kamuoyunda dört büyükler olarak bilinen GALATASARAY, FENERBAHÇE, BEŞİKTAŞ ve TRABZONSPOR'un Anadolu kulüplerinden oldukça ayrı bir konumu olduğunu, bu

³⁷ Taraflar, bu alan için hâlihazırda EPRA ve SkiData olmak üzere iki farklı sistemin bulunduğunu belirtmişlerdir.

kulüpler ile bilet satışına aracılık hizmeti veren rakip teşebbüsler arasında sözleşme akdedilmesi durumunda e-kart işleticisi AKTİFBANK tarafından Anadolu kulüplerinin maliyetlerinin sübvansede edilebilmesinin zorlaşacağını ve fiziksel bilet satış ve irtibat bürolarının (gişeler) maliyetlerinin küçük kulüpler için ayrı ayrı elde edilen gelirler ile karşılanmasının mümkün olmadığını belirtmiştir.

- (130) Benzer teknik ve operasyonel sorunların e-bilet sağlayıcısının tek olduğu, e-kart sağlayıcısının çeşitlendiği senaryolarda da yaşanabileceğini söylemek mümkündür. Bu durumda da yine birçok farklı yazılımın birbirine entegre olması gerekecek ve operasyonel sorunlar doğurabilecektir. İlaveten, izleyicilerin farklı stadyumlardaki maçlara giriş için farklı e-kartlara sahip olması gerekecektir. Dolayısıyla, sistemdeki e-kart ile e-bilet sağlayıcılarının farklılaşması ve çeşitlenmesinin hem tüketiciler hem de sistemdeki teşebbüsler için işlem maliyetlerini artıracak ve etkinsizlik yaratacağını, ilaveten 6222 sayılı Kanun ile asıl olarak hedeflenen stadyumda güvenliğin sağlanması noktasında aksamaya sebep olabileceğini söylemek mümkündür.
- (131) Yukarıda yer verilen hususlar çerçevesinde, dosya konusu sözleşmelerin münhasıran uygulanması ile ortaya çıkan yararların alternatif yollarla da sağlanabileceğine yönelik somut bir çıkarım yapmak mümkün olmamıştır. Dolayısıyla Passolig sisteminde yer alan sözleşmelerin muafiyet için aranan "rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması" şartını sağladığı kanaatine ulaşılmıştır.

H.3.2. AKTİFBANK'ın Bağlama Yapararak Hâkim Durumunu Kötüye Kullandığı İddiasına Yönelik Değerlendirme

- (132) Muafiyet incelemesi aşamasında değerlendirilen şikâyet başvuruları temel olarak Passolig sistemine muafiyet verilmemesi talebini içermektedir. Yukarıda Passolig sisteminin muafiyet koşullarını sağladığı değerlendirilmiş dolayısıyla şikâyet başvurularına bu yönüyle cevap verilmiştir. Bunun yanı sıra başvurularda, Passolig sistemi ile AKTİFBANK lehine e-kart pazarında yaratılan hâkim durum çerçevesinde, kredi kartı, kredi vb. başka ürün ve hizmetlere bağlama yapılarak rekabet ihlali yapıldığı iddiaları da yer almaktadır.
- (133) AKTİFBANK'ın bağlama yaparak hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiası *Passolig* kararında da değerlendirilmiştir. Kararda AKTİFBANK'ın ilgili ürün pazarlarında hâkim durumda olduğu, e-kartların ön ödemeli, debit ve kredi kartı olarak piyasaya sürülmesinin TFF tarafından talep edildiği, teşebbüs tarafından belirli bir kart tipinin alımı konusunda zorlama yapılmadığı, tüm kart tiplerinin aynı kullanım bedeli ile ücretlendirilmesinin herhangi bir kartı tüketici gözünde daha tercih edilebilirliğini artırmadığı, tüketicilerin de ağırlıkla sadece e-kart özelliği olan ürünü tercih ettiği, teşebbüsün bankacılık hizmetleri pazarındaki konumu dikkate alındığında, uygulama ile pazarın rakiplere kapanmasına yol açılmadığı tespitleri yapılmıştır.
- (134) Mevcut Passolig uygulaması çerçevesinde e-kartlar hâlâ ön ödemeli, debit ve kredi kartı olmak üzere üç türde satılmakta ve tüketiciler herhangi bir kartı en az 22,12TL'ye satın alabilmektedir³⁸. Tüketiciler istedikleri kart türünü tercih edip kart türünün sebep olduğu herhangi bir ayrıma maruz kalmadan müsabakalara bilet alabilmektedir. Dolayısıyla, uygulamada herhangi bir kart türünü tüketici gözünde daha avantajlı kılabacak bir farklılık bulunmamaktadır. Bu bakımdan, uygulamada Kurul'un yukarıda değinilen tespitlerini değiştirmesine yol açacak bir gelişme yaşanmamaktadır. Ancak, şikâyetlerde geçen

³⁸ Kulüpler e-kart kullanım ve yenileme bedelini, fazlası tamamen kendilerine kalmak üzere, sözleşmede yer alan 22,12 TL'den daha yüksek belirleyebilmektedir. Örneğin Osmanlıspor için bu bedel 22,12TL iken, Bursaspor için 29 TL, Fenerbahçe için 39 TL'dir.

bağlama yapılarak hâkim durumun kötüye kullanıldığı iddiaları, hiçbir şüpheye yer bırakılmaması için dosya kapsamında tekrar incelenmiştir.

- (135) *Passolig* kararında tespit edildiği üzere, AKTİFBANK e-kartların basımı ve satışı konusunda sözleşmeyle münhasıran yetkilendirilmiş, aynı zamanda e-biletlerin satışı konusunda tüm kulüplerle sözleşme imzalamıştır. Dolayısıyla AKTİFBANK, “futbol müsabaka biletlerinin satışında kullanılacak elektronik kartlar” ve “futbol müsabaka biletlerinin satışına aracılık hizmetleri” ilgili ürün pazarlarında hakim durumdadır.
- (136) 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinin (c) bendinde bir mal veya hizmetle birlikte, diğer mal veya hizmetin satın alınmasına ilişkin şartlar getirilmesi hakim durumun kötüye kullanılması halleri arasında sayılmıştır. Hâkim Durumdaki Teşebbüslerin Dışlayıcı Kötüye Kullanma Niteliğindeki Davranışlarının Değerlendirilmesine İlişkin Kılavuz’da (Kılavuz), bağlama bir ürünü (bağlayan ürün) hâkim durumdaki teşebbüsten satın alan müşterilerin bir başka ürünü (bağlı ürün) de aynı teşebbüsten almasını gerektiren durumlar olarak tanımlanmıştır³⁹. Bağlama uygulamalarının, üretim ve dağıtım maliyetlerinin azaltılması, tüketicilerin araştırma maliyetlerinin düşürülmesi, yeni ürünlerin geliştirilmesi gibi ekonomik faydaların yanı sıra, hâkim durumdaki teşebbüsler tarafından gerçekleştirildiğinde rakiplerin müşterilerinin azalmasına yol açmak, böylelikle pazarın kapanması ve pazara girişlerin engellenmesi gibi etkileri ortaya çıkarabileceği kabul edilmektedir⁴⁰.
- (137) Avrupa Birliği’nin *Hilti*⁴¹, *Tetra Pak II*⁴² ve *Microsoft*⁴³ kararları ile şekillenen bağlama uygulamasına bakıldığında, uygulamanın ihlal olarak değerlendirilebilmesi için bağlayan ve bağlanan ürünlerin ayrı ilgili ürün pazarlarında yer alması, bağlama uygulamasını gerçekleştiren teşebbüsün hâkim durumda olması, teşebbüsün tüketicilere bağlayan ürünü, bağlanan üründen ayrı satın alma imkânı sunmaması (zorlama) ve bağlama sonucunda pazarın rakiplere kapatılması koşullarının varlığının arandığı sonucuna ulaşılabilir. İki ayrı ürünün varlığının tespitinde ise, bağlanan ürüne ayrı bir tüketici talebinin olup olmadığı değerlendirilmektedir. Amerika Birleşik Devletleri’nde (ABD) Avrupa uygulamasına benzer şekilde iki ayrı ürünün tespitinin, hakim durumun ve bağlamanın varlığı durumlarında *per se* ihlal yaklaşımının benimsendiği, bununla birlikte *Microsoft* kararlarının ardından teknolojik entegrasyon ile oluşacak faydaların engellenmemesi adına bağlama uygulamalarında *rule of reason* çerçevesinde bir değerlendirme yapılmasının daha uygun olacağı yönünde tartışmaların yapıldığı görülmektedir. Türkiye uygulamasına bakıldığında ise, Avrupa ve ABD uygulamasında aranan üç şartın yanı sıra ayrıntılı bir etki değerlendirmesi yapılmaktadır.
- (138) Kılavuz’da bağlayan pazarda hâkim durumda olan teşebbüsün uygulamasının 4054 sayılı Kanun’u ihlal edip etmediğini değerlendirirken Kurul’un bağlayan ve bağlı ürünlerin iki farklı ürün olması ile bağlama uygulamasının rekabet karşıtı piyasa kapamaya sebep olmasının muhtemel olması olmak üzere iki faktörün varlığını aradığı belirtilmiştir⁴⁴. Uygulamanın rekabet karşıtı piyasa kapamaya yol açıp açmadığının

³⁹ Kılavuz, para. 82.

⁴⁰ Daha detaylı bilgi için bkz: ÜNLÜSOY, K. (2003), *Rekabet Hukukunda Bağlama Anlaşmaları*, Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezleri Serisi No:39, Ankara. ve AKTEKİN, E. (2012), *Microsoft Davaları Işığında Yazılım Pazarlarında Bağlama Uygulamalarına Yaklaşım ve Öneriler*, Rekabet Kurumu Uzmanlık Tezleri Serisi No:289, Ankara.

⁴¹ Case T-30/89 - Hilti AG v. Commission (1991), Case C-53/92 P - Hilti AG v. Commission (1994).

⁴² Case T-83/91 Tetra Pak International SA v Commission (1994), Case C-333/94 - Tetra Pak International SA v Commission (1996).

⁴³ Case T-201/04 – Microsoft v. Commision (2007).

⁴⁴ Kılavuz, para. 86.

değerlendirilmesinde ise; hâkim durumdaki teşebbüsün konumu, pazarın koşulları, rakiplerin konumu, müşteri ve sağlayıcıların konumu, bağlamının süresi ve kapsamı, davranışta etkilenen satışların toplam satışlar içindeki yeri, bağlamaya konu ürünün sayısı, pakette yer alan ürünlerin ayrı ayrı alınıp alınmadığı ve müşteri yararına ortaya çıkan etkinliklerin bulunup bulunmadığının dikkate alınacağı ifade edilmiştir⁴⁵.

- (139) Şikâyet dilekçelerinde 6222 sayılı Kanun'un getirdiği bir zorunluluk olan ve Passolig olarak isimlendirilen e-kartların kredi kartı ve banka kart özelliği taşıdığı böylelikle elektronik kart satın almak isteyen tüketicilere aynı zamanda kredi kartı veya banka kart tanımlanarak onların banka müşterisi yapıldığı iddia edilmiştir. Dolayısıyla, AKTİFBANK'ın Passolig kartı ile banka ve kredi kartlarını birbirine bağlamak suretiyle satışa sunarak hâkim durumunu kötüye kullandığı öne sürülmüştür. Dosya konusu bağlama yoluyla AKTİFBANK'ın hâkim durumunu kötüye kullandığına ilişkin iddialar, yukarıda sayılan kriterler çerçevesinde aşağıda incelenmiştir.
- (140) Bağlama uygulamalarının ihlal olarak değerlendirilebilmesi için gerekli olan ilk koşul hâkim durumdaki teşebbüsün iki farklı ürünü müşterilerine birlikte sunmasıdır. AKTİFBANK'ın uygulamaları bağlama teorisi çerçevesinde incelendiğinde, Passolig kartının bağlayan ürün; kredi kartı veya banka kartının ise bağlanan ürün olduğu değerlendirilmesi yapılabilmektedir. Bununla birlikte bu noktada, AKTİFBANK'ın bir yatırım bankası olması sebebiyle bankacılık mevzuatı uyarınca mevduat kabul edemediğinin tekrar vurgulanmasında fayda görülmektedir. Bahsi geçen banka kartı ürünü esasen tüketicinin bankadaki mevduat hesaplarına erişmelerini sağlamamakta, sadece PTT Şubeleri; PTTMatikler; N'Kolay İşyerleri ve İşlem Merkezleri; Akbank ATM'lerinden ve bankalarındaki hesaplardan EFT yapılması suretiyle para yüklenebilen ve bu suretle alışverişlerde veya ATM noktalarında kullanılabilen bir özellik taşımaktadır.
- (141) Bağlama uygulamasının ihlal olarak değerlendirilebilmesi gerekli olan koşullardan bir diğeri ise zorlamanın olması, bir başka deyişle hâkim durumdaki teşebbüsün bu ürünleri ayrı ayrı piyasaya satmaması, ancak ve ancak bir arada satışa sunmasıdır. TFF'nin Niyet Beyanı'nın 2.3 Projenin Geçmişi başlıklı bölümde çeşitli ödeme araçlarının kullanımının desteklendiği, ayrıca Finansal Kuruluş Sözleşmesi'nin 5. maddesinde AKTİFBANK'ın e-kartları ön ödemeli, banka kartı ve kredi kartı olarak piyasaya süreceği hükmüne yer verilmiştir.
- (142) Elektronik kartların üç türde piyasaya sürülmesi, TFF ve AKTİFBANK arasında imzalanan sözleşme ile kararlaştırılmıştır. Bununla birlikte, yapılan görüşmede teşebbüs yetkililerince belli bir kart tipinin alımında zorlama yapılmadığı, tüketicilerin istekleri kart tipini seçebilecekleri, kredi kartı ya da banka kartlarının müşteri adına tanımlanmasında ilgili bankacılık mevzuatı çerçevesinde hareket edildiği belirtilmiştir. Ayrıca tüm kart tiplerinin aynı kullanım bedeli ile ücretlendirilmesi, herhangi bir kart tipini ön plana çıkartmamaktadır. Passolig'in 2014-2017 yılı itibarıyla tüketicilerce satın alınan kart dağılımı aşağıda gösterilmiştir:

Tablo-5: Passolig Kartlarının Yıllara ve Türlerine Göre Dağılımı (adet)

Dönem	Ön Ödemeli Kart	Banka Kartı	Kredi Kartı	Toplam
2014	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2015	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2016	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
2017 (İlk 6 Ay)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüslerden edinilen bilgiler

⁴⁵ Kılavuz, para 26 ve 89-94.

- (143) Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere, AKTİFBANK bağlayan ürün olan elektronik kartları, bağlanan herhangi bir ürün olmaksızın da piyasa sürmektedir. Bir başka deyişle banka, elektronik kartın yanında kredi kartı veya banka kartı alınmasını zorlamamaktadır. Tüketicilerin yaklaşık % (.....)'si hesaba bağlı olmayan ön ödemeli kartı; % (.....)'i hesaba bağlı debit kartı; % (.....)'ü ise kredi kartını tercih etmiştir.
- (144) AKTİFBANK'ın Passolig e-kartı ile birlikte banka kartı ve kredi kartı gibi ürünleri sunması; stadyumda maç izlemek isteyen taraftarların AKTİFBANK bakımında potansiyel müşteri haline gelmesine yol açmaktadır. Bilet satış faaliyetlerinin münhasıran gerçekleştirilmesi ise AKTİFBANK'ın bahsi geçen müşteri kitlesine ulaşmasını kolaylaştırmaktadır. Bu husus diğer bankaların futbol taraftarlarına ulaşma imkânını ortadan kaldırmamaktadır ancak bu bankaların, potansiyel müşteri olabilecek AKTİFBANK'ın Passolig sistemi kapsamında sahip olduğu taraftar bilgisine ulaşabilmesi için ek maliyetlere katlanması gerekmektedir. Bu nedenle, ilgili müşteri kitlesine, AKTİFBANK tarafından uygulanan satış politikalarının bankalar arasındaki rekabeti ne yönde etkilediğinin de ortaya konması gerekmektedir.
- (145) Bankacılık pazarında 2017 yılı itibarıyla 34 adedi mevduat ve 13 adedi kalkınma ve yatırım bankası olmak üzere toplam 47 banka faaliyet göstermektedir⁴⁶. Hem kamu, hem yerli hem de yabancı sermayeli bankaların bulunduğu pazarda aktif büyüklüğe göre yapılacak bir sıralamada, AKTİFBANK 23. sırada yer almakta ve aktifleri toplam sektör aktiflerinin %0,36'sını oluşturmaktadır⁴⁷. Dolayısıyla pazardaki konumuna bakıldığında, AKTİFBANK'ın güçlü rakiplerin bulunduğu bir pazarda faaliyet gösterdiği ve mevcut pazar payı ile dosya konusu elektronik karta bağlı kredi kartı ve banka kart uygulamaları sonucunda pazarın rakiplere kapanması ihtimalinin zayıf olduğu söylenebilecektir.
- (146) Teşebbüs yetkilileri söz konusu sistemden elde ettikleri gelirin yanında bekledikleri bir diğer faydanın da ilerleyen dönemde para puan toplayan bir kredi kartı ürünü geliştirmek ve bu kapsamda Passolig çerçevesinde edinilecek müşteri potansiyelinden yararlanmak olduğunu belirtmişlerdir. BKM verilerine göre 2017 yılında pazarda toplam 62.453.610 adet kredi kartı ve 131.593.443 adet banka kartı bulunmaktadır⁴⁸. Buna göre aşağıdaki tabloda banka kartı ve kredi kartı özelliği olan Passolig kartlarının pazardaki yeri gösterilmiştir:

Tablo-6: 2017 yılı Ocak-Haziran Aylarında Passolig Kartlarının Pazardaki Yeri

	Kredi Kartı	Banka Kartı
Passolig (adet)	(.....)	(.....)
Sektör Toplamı (adet)	60.364.051	124.220.727
Passolig Kartlarının Toplam Kartlar içindeki Payı (%)	(.....)	(.....)

Kaynak: AKTİFBANK tarafından gönderilen bilgi ve BKM verileri.

- (147) Ayrıca kredi kartları pazarı özelinde bir hususun vurgulanmasında yarar bulunmaktadır. Söz konusu kredi kartları pazarındaki rekabet, son yıllarda tek tek bankaların birbirleriyle rekabetinden ziyade; işyerlerinden taksitli mal ve hizmet satın alma, alışverişlerde para yerine kullanılabilen ödül kazanma, kazanılan ödülleri uygulamaya dâhil iş yerlerinde mal ve hizmet satın almak için kullanma imkânları tanıyan ve Kurulumuzdan muafiyet almak suretiyle birden fazla banka tarafından kullanılabilen Bonus, World, Maximum, Advantage ve Axess gibi kredi kartı sistemleri arasındaki rekabete dönüşmüştür.
- (148) Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde; e-biletlerin satışına aracılık hizmetleri ve e-kartlar pazarında hâkim durumda olan AKTİFBANK'ın birbirinden ayrı ürünler olan Passolig

⁴⁶ https://www.tbb.org.tr/Content/Upload/istatistikraporlar/ekler/929/Bankalarimiz_2017.pdf

⁴⁷ <https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/banka-ve-sektor-bilgileri/istatistiki-raporlar/59>

⁴⁸ <https://bkm.com.tr/pos-atm-kart-sayilari/>

elektronik kartları ile banka kartı ve kredi kartlarını bağlayarak bir arada müşterilere sunduğu, bununla birlikte e-kartların ayrı olarak da satın alınabildiği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, müşterilerin ürünleri bir arada satın almak konusunda zorlanmadığı ve uygulamanın niteliği, kapsamı ve bankacılık pazarının özellikleri dikkate alındığında AKTİFBANK'ın elektronik kartları tek başına ve aynı zamanda dileyen müşteriler bakımından kredi kartı veya banka kartı ile birlikte sunmasının, bankacılık hizmetleri pazarının rakiplere kapanmasına yol açmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

I. SONUÇ

(149) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Türkiye Futbol Federasyonu ve Aktif Yatırım Bankası A.Ş. arasında imzalanan Finansal Kuruluş Sözleşmesi ile futbol kulüpleri ve Aktif Yatırım Bankası A.Ş. arasında imzalanan Bilet Satışlarına Aracılık Sözleşmelerine, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olmaları nedeniyle, menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
2. Türkiye Futbol Federasyonu ve Aktif Yatırım Bankası A.Ş. arasında imzalanan Finansal Kuruluş Sözleşmesi ile futbol kulüpleri ve Aktif Yatırım Bankası A.Ş. arasında imzalanan Bilet Satışlarına Aracılık Sözleşmelerine, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan koşulların tamamını karşılamaları nedeniyle, 2023-2024 futbol sezonu bitimine kadar bireysel muafiyet tanınmasına,
3. Türkiye Futbol Federasyonu ile E-Kent Teknoloji ve Ödeme Sistemleri San. ve Tic. A.Ş. - Netaş Telekomünikasyon A.Ş. Konsorsiyumu arasında imzalanan Sistem Entegratörlüğü Sözleşmesi'ne 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine,
4. Aktif Yatırım Bankası A.Ş.'nin ilgili sözleşmeler çerçevesindeki uygulamaları hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.